

7 situácií

7 situácií

patrik m. berinšter
ateliér cikán - ertl
fa čvut
ls 2023

obsah

teória

1_Uvod

2_Smrť boha

3_Smrť Autora

4_Pred 7 situáciami

5_Deus Architectus

6_Semiotické pole

7_Semiotické pole architektúry

rozhovory

MB

MC

OC

TZ

VH

BB

Zhrnutie

analýzy

A_kampus

B_história

C_súťaže

D_analýzy

E_referencia_kampusy

F_referencia_budovy architektonických škôl

G_referencie_školy architektúry

návrhy

1_Vyhodnotenie

2_Metóda

A_Dom pre MB

B_Dom pre MC

C_Dom pre OC

D_Dom pre TZ

E_Dom pre VH

F_Dom pre BB

G_Dom pre ...?

A

kampus

Etymológia a pôvody

Slovo kampus, značiace akademickú zem, sa prvýkrát vyskytlo na Princetonskej Univerzite v roku 1774 ako označenie priestorovej konfigurácie akademických budov, uskupených okolo neformálneho poľa. Toto označenie pochádza z latinčiny. Význam tohto slova sa následne posunul do podoby metonymie označujúcej celé univerzity.

*Campus: "Miesto, kde sú vojaci ubytovaní v stanoch a pod.; dočasné ubytovanie. XVI. L. campus rovné pole, miesto pre hry a vojenské cvičenia, bojisko."*¹

Slovo camp je odvodené od slova campo, ktoré korení vo vojenskom táborisku a vojenských kampaniach. Je to teda miesto, ktoré je dočasné, efemérne a jeho dočasné trvanie je dôležitejšie než jeho miesto a priestor. Táto temporálnosť je indikátorom náhlych zmien v širšom priestore, ako napríklad vojenský konflikt, prírodná katastrofa a pod. Jeho priestorová organizácia je dominantne karteziánska, založená na princípe *carda a decumána*, ale častokrát je neformálna, radiálna či centrická. Tieto atypické transformácie sú však reakciou na prostredie, kontext a topografiu. Zaujímavá je aj adaptabilita tohto systému, ktorý je častokrát v priebehu času premieňaný a jeho predpis následne mnohokrát zakladá celé mestá.

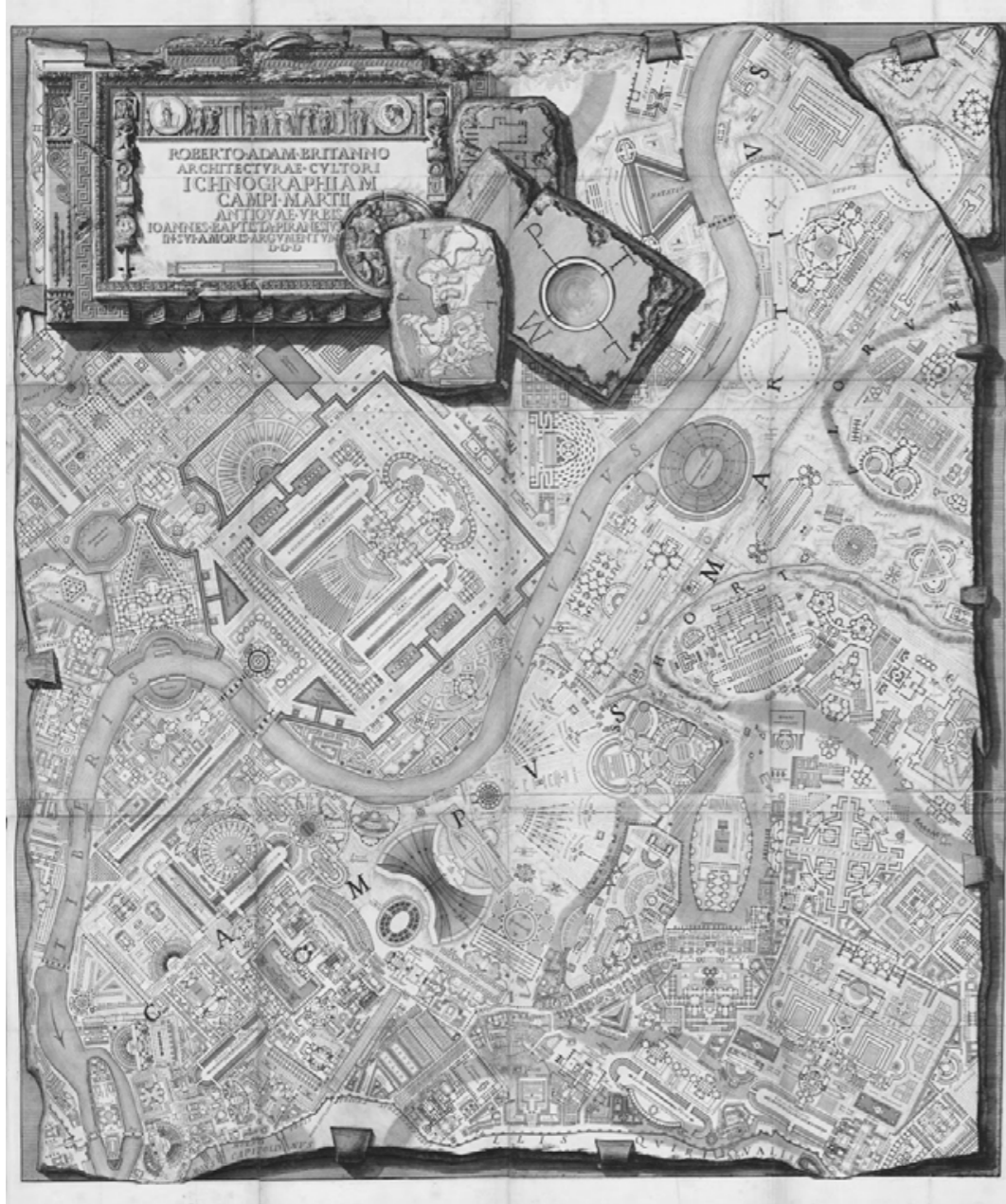
Campo Marzio

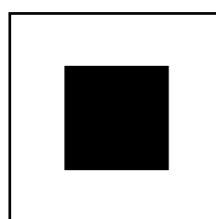
V starovekom Ríme Campo Marzio (Marsovo pole) zvyklo byť pláňou za mestskými hradbami, ktorá bola určená pre tréning a následne určená k prežívaniu radostí a spektaklu počas existencie Rímskeho impéria.²

Jeho neformálna, neštrukturovaná krajina sa stala miestom fikčnej paralelnej histórie Giovanniho Battistu Piranesiho. V jeho spisbe je prítomná moderná senzitivita na miestach, kde je takmer nedefinované Campo Marzio s jeho ostatkami v stave rozpadu obkolesené mramorovými fragmentami vytesané do čiastkových plánov antických stavieb zjednodušených takmer do úrovne ikon.

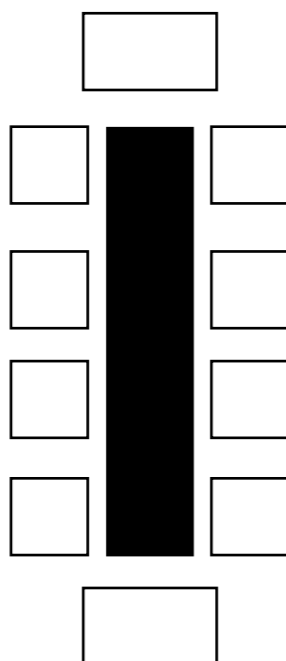
Tieto fragmenty odkazujú na systém kombinatoriky, na hru vzťahov medzi mramorovými figúrami, navrhujúcimi projekt nekonečných možností, proces bez konca, kde časti vopred nedefinujú celok.³

Toto miesto, v čase vzniku rytín husto zastavané, je reprezentované ako Tabula Rasa, ako prázdno zasiahnuté potenciálom budúcich udalostí.

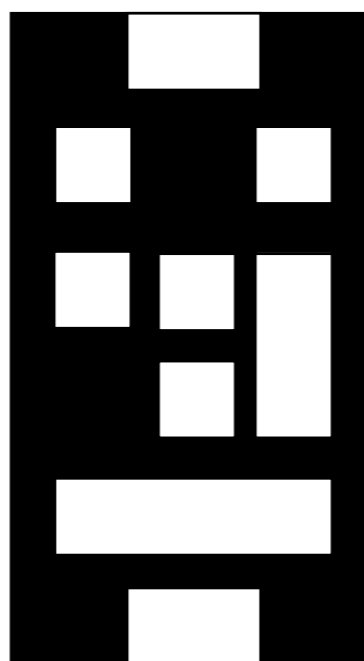

kláštor

promenáda

pole

Kláštor

"Ohrada, blízko XIII; kláštor; krytá prechádzka, najmä okolo dvora." XIV.⁴

Pôvod ranných univerzít v kláštoroch a kláštorňoch školách (scholae monasticae) sa objavuje pri typických dvoroch, ktoré sú obkolesené kláštorňami (claustra), čiastočne v hustom urbánnom kontexte Bologne a jasne v Oxforde a Cambridgi. Claustra zdieľa s kláštorom rovnaký latinský pôvod so slovom cloistrum, znamenajúce uzavretý. Je to uzavretý priestor, hortus conclusus, prevedený ako referencia na Rajskú záhradu.⁵ Táto tradícia uzavretosti sa preniesla aj do tvorby v Spojených štátoch, samostatne stojacich škôl a ubytovacích zariadení, častokrát organizovaných okolo dvorov.

Promenáda

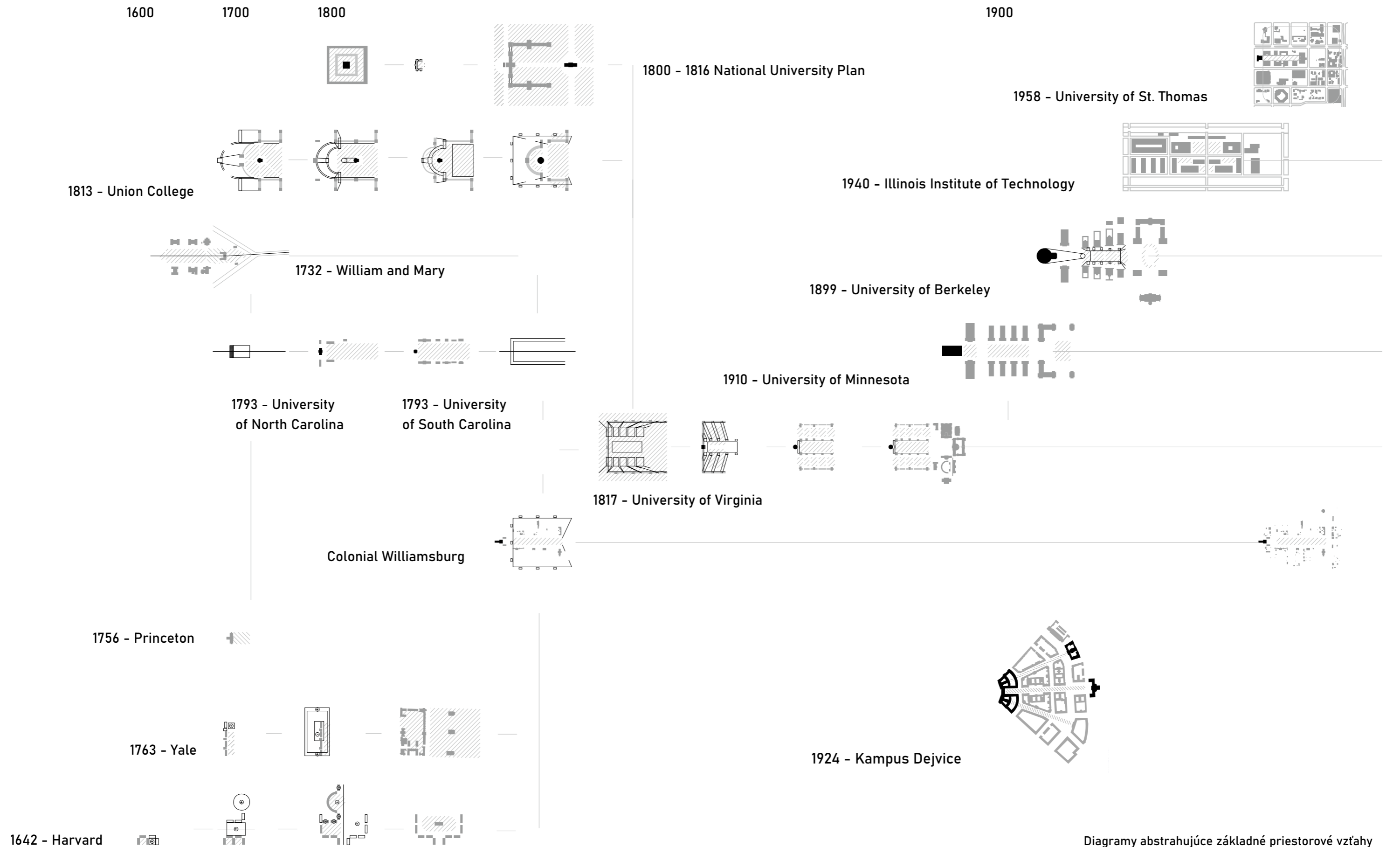
Sledujúc etymológiu anglického slova "mall", pochádza z názvu zabudnutej hry. Pall-Mall alebo taliansky Pallamaglio bola hra, kde do lopty (palla) bolo udiarané palicou (maglio). Táto hra, ktorá sa prvýkrát objavila v Neapole sa následne rozšírila do zvyšku západnej Európy, kde sa stala predchodcom kriketu. Táto forma hry vyžadovala dlhý lineárny priestor. Zjednodušená forma názvu na "mall" v zmysle promenády je typickou urbánou konfiguráciou, lineárnou priestorovou organizáciou.

Dvor

"(miesto pobytu) kráľovskej domácnosti a družiny; zhromaždenie, ktoré organizuje panovník XII; zhromaždenie sudcov, atď.; miesto takéhoto zhromaždenia; ohradený priestor, dvor." XIII.⁶

Transformácia dvora sa prvýkrát objavuje v Baroku.

"Cours d'honneur" alebo čestný dvor je vlastne obrátením stredovekého dvora navonok.

Diagramy abstrahujúce základné priestorové vzťahy rôznych urbánnych celkov a návrhov dokumentujú tento historický vývoj troma spôsobmi: plynulými topologickými transformáciami (od dvora cez nádvorie k promenáde atď.), diskretnými transformáciami rôznych patternov (násobenie dvorov do klastrov a pod.), ale aj prenosom informácií a inšpirácie medzi autormi.

Zdroje

- 1 ONIONS, Charles Talbut (Ed.), 1966. The Oxford Dictionary of English Etymology. Oxford: Oxford University Press, s. 514.
- 2 PIRANESI, Giambattista, 1762. Dedicatory letter to Robert Adam. Il Campo Marzio dell'antica Roma. Rome: s.
- 3 ALLEN, Stanley, 1989. Piranesi's Campo Marzio: An Experimental Design. *Assemblage* 4(10), s. 97.
- 4 ŠTEC, Peter, 2020. Creative Transformations: the Campus Paradigm. In *Architektura-Urbanizmus* LIV, č. 1-2 https://www.architektura-urbanizmus.sk/wp-content/uploads/A_U_1-2_2020_Stec.pdf
- 5 ABEN, Rob, and DE WIT, Saskia, 2001. The Enclosed Garden. Rotterdam: 010 Publisers, pp. 186

Citacie

- 1) Onions, C. T., 1966, p. 139
- 2)
- 3) "Geometry is understood here for the first time as 'instrumental,' but this instrumentality undercuts the rational principles that underlie it. The critique of formalism turns back on itself, uncovering the mechanics of an endless chain of combinations that is by itself unable to constrain the combinatory mechanisms. The 'useless machines' of the Campo Marzio turn out to be self-perpetuating." ALLEN, Stanley, 1989. Piranesi's Campo Marzio: An Experimental Design. *Assemblage* 4(10), p. 97.
- 4) Onions, C. T., 1966, p. 183.
- 5) ABEN, Rob, and DE WIT, Saskia, 2001. The Enclosed Garden. Rotterdam: 010 Publisers, . s 22 – 24.
- 6) Onions, C. T., 1966, p. 222.

Zdrojove obrazovej prílohy

I Piranesi Giovanni Battista_Campo Maurizio
https://www.calcografica.it/matrici/inventario.php?id=M-1400_427

II Peter Štec_Vývoj Kampusov (Upravené a rozšírené autorom)

B

historia

Dejvice

Najstaršia časť Dejvíc sa nachádza pod Hornou Šárkou, na svahoch obrátených k juhovýchodu. Tieto svahy, ponúkajúce dobré možnosti pre pestovanie vína, boli oddávna vždy takto využívané. Z obdobia pred tridsaťročnou vojnou ich bolo uvádzaných 120. Na viniciach boli neskôr stavané lisy a na ich miestach vznikajú od 18. storočia usadlosti, pôvodne vinárske, no neskôr orientované aj na ovocinárstvo a pestovanie obilnín.

Mnoho z nich je doposiaľ zachovaných - Beránka, Pernikářka, Hadovka, Hanspaulka, Mydlářka, Kotleřka, Špitálka a jiné. Obec Dejvice je prvýkrát písomne zmienená v roku 1088 ako majetok vyšehradskej kapituly, po husitských vojnách pripadli komore a časť svätovítskej kapitule. Pozemková držba bola roztrieštená a jednotlivé usadlosti mali skôr solitárny charakter.

Prvá mestská zástavba v Dejviciach vznikla ešte pred prvou svätovou vojnou v okolí nádraží Bruska, ktoré vzniklo mimo mestských hradieb v roku 1830 ako koncová stanica konskej železnice do Kladna, Stochova a Lán. Jednalo sa o druhú najstaršiu verejnú železnicu v Európe. Impozantný rozvoj však zažili Dejvice až po vzniku Československa.

II

1938

III

1996

IV

1975

V

2020

Státní regulační komise, sůtaž na SZ sektor Prahy

Na vzniku novovznikajúcej mestskej časti Dejvice sa výrazne podieľala predovšetkým činnosť SRK, Státní regulační komise. Impulzom k založeniu komise bola naliehavá potreba jednotnej stratégie pre ucelený rozvoj Veľkej Prahy, ktorá vznikla bezprostredne po vzniku samostatného štátu a zdôraznení Prahy ako ekonomického, politického a kultúrneho centra štátu.

Samotné prípravy regulačného plánu mali prebiehať vo forme série sútaží. *"Klub architektů bezprostředně po převratu navrhl podáním ze dne 15. ledna 1919 ministerstvu veřejných prací, jak opatřiti regulační plán Velké Prahy a zkušenosti, jež byly učiněny od té doby za působení Státní regulační komise, nás přesvědčily o správnosti názorů projevených ve zmíněném návrhu. Podstatou návrhu bylo vypsání dvou, po případě několika soutěží a sice: I. První soutěže ideové, snad internacionální, jejímž úkolem by byl "...ideový koncept celého území Velké Prahy, zejména dopravní řešení, infrastruktura, definování městských center, funkční zónování atd. ... Druhá soutěž detailní rozpadla by se pravděpodobně na řadu menších soutěží, pro určité úseky a městské čtvrti."*¹

Paradoxne sa však prvým krokom nestáva vypísanie súťaže pre generálny plán, ale súťaže na reguláciu Letenskej pláne a severozápadného sektoru Veľkej Prahy (Dejvice a Bubeneč). SRK sa následne stretáva s ostrou kritikou, prameniaca z riešenia čiastkového problému pred spracovaním generelu celej Prahy. Obhajoba komise bola postavená na tom, že primárnym cieľom bolo umiestnenie novej budovy parlamentu. *"Potřeba vhodného umístění budov pro správu našeho státu nutných byla hlavní příčinou vypsání této soutěže. Letenská pláň pak tak blízka středu města zůstala nám pro komunikační obtíže ve své celistvosti téměř nedotčena a jest pochopitelno, že zájem všech kruhů, které na brzké výstavbě vhodných budov pro své účely byly interesovány, byl soustředěn na toto staveniště."*²

V stanovenej lehote bolo odovzdaných 17 návrhov od autorov zvučných mien. Dva návrhy však neboli posudzované, jeden z nich patril A. Englovi.⁴³

Vypracovaním generálneho projektu a regulácie Dejvic a Bubeneč (1922-1924) bol nakoniec poverený profesor Antonín Engel.

Antonín Engel sa problematikou severozápadného sektoru zaoberal už od študentských čias, kedy v roku 1907 pod vedením Otta Wagnera vypracováva projekt ideálnych úprav Letenskej pláne. Jeho súťažný návrh sa zaoberal primárne obdobnou témou - situovanie parlamentu a průkop Letenskej pláne. Plán Dejvic teda vznikol v podstate ako vedľajší produkt. V snahe o dosiahnutie všeobecnej platnosti a nadčasovosti svojho diela využíva Engel konvenčnú centrálnu kompozíciu. Tá je výrazne ovplyvnená vzťahom k neďalekému Pražskému hradu, ktorá pobáda k tvorbe pohľadových a komunikačných osí a terénou konfiguráciou Dejvic. *"Ve stavbě míst jest takřka fyzikálním zákonem, že formu ulic a prostranství určují především komunikační směry. Nejlepší řešení bývá takové, které opírajíc se o komunikační základnu dospívá organicky k výtvarné formě, odpovídající této základně! Kde není tohoto nevyhnutelného vnitřního souhlasu mezi příčinou a následkem, tam nutně dostavuje se dojem nepřírozenosti, umělkovánosti. Takové formy, i když se provedou, bývají v čase odstraněny nebo změněny, neboť odevždy každé zastavení tíhne ke svému životadárnému zdroji, ke komunikaci."*³

Novú mestskú štvrť tvoria uzavreté bloky, viazané spoločným poriadkom a výrazom, tie sú doplnené sieťou koncentrických ciest a radiálnych bulvárov. Smerom k okraju sa táto zástavba rozvoľňuje a plynuje do záhradných miest. Stred tejto kompozície tvorí reprezentatívne námestie, tvarovo poňaté do tvaru písmena U.

IV

Generální plán, soutěž Letná a SZ sektor Prahy

F. Vahala

nejvýše oceněný projekt (první cena nebyla udělena)

IIV

Generální plán, soutěž Letná a SZ sektor Prahy

B. Hubschmann

druhý nejvyšší oceněný projekt

IIIV

Generální plán, soutěž Letná a SZ sektor Prahy

A. Engel

návrh podaný mimo sůtaž (profesor je členom Státní regulační komise)

Areál Českého vysokého učení technického bol otvorenou a živo diskutovanou témou už od prelomu storočia. Kapacity existujúcich budov dlhodobo neodpovedali kapacitám študentov a štandardom vo výuke, s ktorými sa potýkala univerzita v 20. storočí. Preto sa v máji roku 1911 profesorský zbor rozhodol pre výstavbu nového výukového areálu. Do úvahy pôvodne prichádzali pozemky v Dejviciach neďaleko usadlosti Kotlářka, ktoré však pre profesorský zbor pôsobili nepatrične. Následne sa všetka pozornosť obrátila k výstavbe Areálu na Letnej, čo však bolo vyvrátené ambíciou situovať tu vládne objekty.

V roku 1923 bolo učené definitívne rozhodnutie o umiestnení Kampusu ČVUT v Dejviciach, kde bol následne za generálneho projektanta vymenovaný Antonín Engel. Do roku 1924 spracováva generálny projekt a reguláciu areálu. Nový areál je pojednaný ako skupina blokov, symetricky distribuovaná okolo centrálnej osi, ktorá bola smerom do námestia uzatvorená triumfálnym oblúkom a na opačnom konci výraznou budovou rektorátu. Sedem blokov bolo uvažovaných pre samotné fakulty školy, ostatné tri pre budovy rektorátu, ústavu všeobecných disciplín a spoločného fyzikálneho ústavu.

Už v danej dobe je však areál terčom mimoriadne ostrej kritiky, primárne zo strany odbornej verejnosti. Cieľom kritiky sa stávajú samotné uzavreté bloky, ako aj formálnosť návrhu nevyhovujúca utilitárnemu charakteru technických budov, laboratórií a dielni, ktoré sú ústrednou časťou Technickej školy.

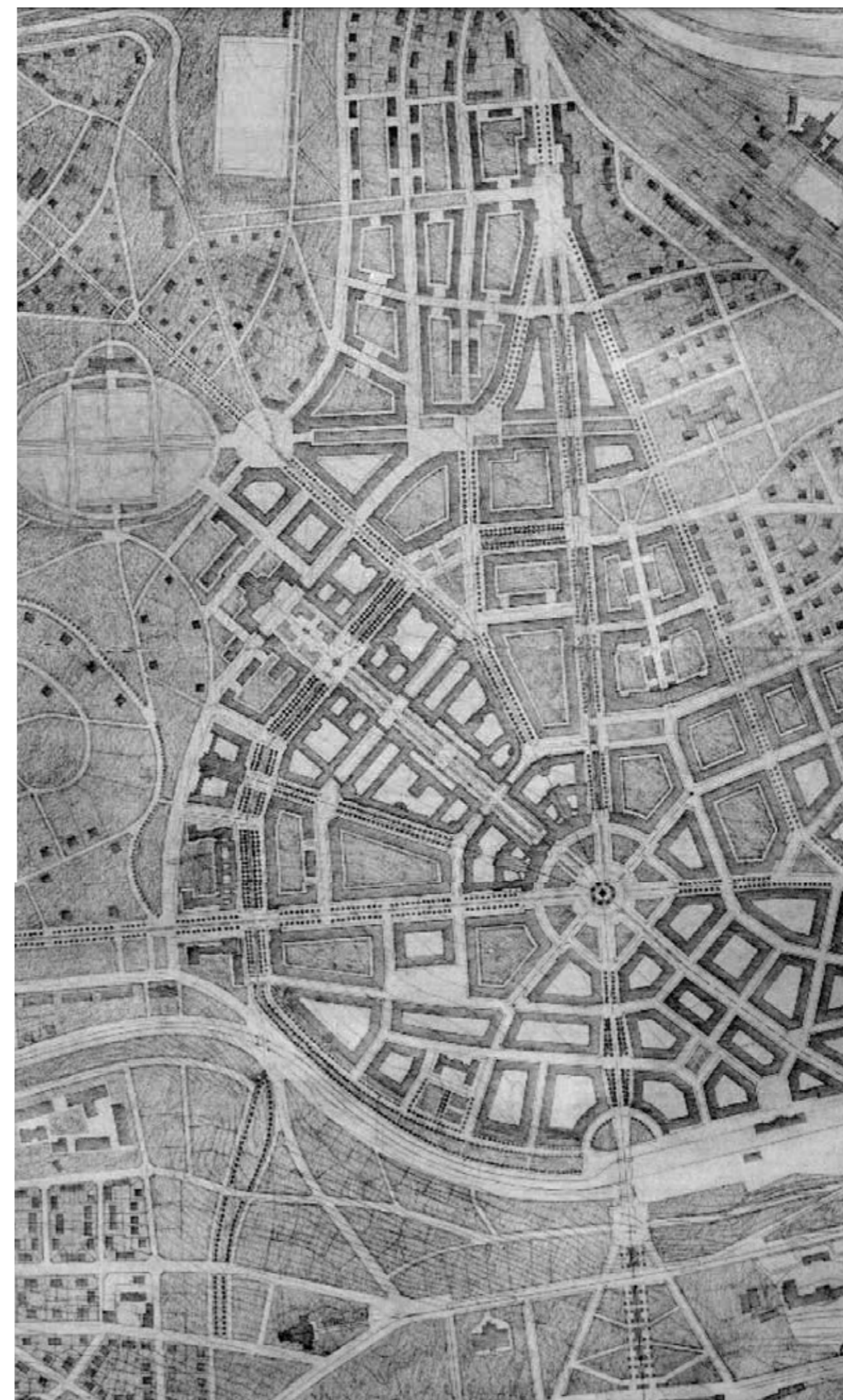
“... dílo, které bylo letos v červnu položením základního kamene slavnostně zahájeno a jemuž je dáván význam všennárodního úspěchu a technického pokroku, jest spíše velikým zklamáním pro každého, kdo poněkud sleduje technický pokrok ... Na místě vzorných, potřebám moderní technické výchovy odpovídajících a volně disponovaných ústavů shledáváme se s uzavřenými bloky budov pochybné nádhery, do kterých mají být vtlačeny ústavy technické ne dle svých samostatných a odlišných potřeb, ale dle neúčelné dispozice celkové, která řízena jest překonanou a dnešku nevyhovující renesanční myšlenkou 'technického fóra'.”

“O tom, jak asi bude vyhovovati dispozice vnitřní, možno učiniti si představu z toho, že některé ústavy rozděleny jsou do více bloků, a že není jasno, jak budou umístěny dílny, které asi pro výchovu technickou jsou nejdůležitější. ... Bylo by jistě zajímavé znáti detailní stavební programy, jak byly vypracovány jednotlivými školami, aby se dalo posouditi, je-li akademické pojetí vzdělání technika názorem projektantovým, nebo názorem škol, nebo není-li snad omezení programu a nedostatečné vybudování po stránce praktické vinou nevhodně regulovaného staveniště, jež soudě dle uzavřených bloků, nebylo původně vůbec ani určeno pro techniku, nýbrž pro zastavění nájemními domy.”⁶⁰

V medzivojnovom období boli v rámci Kampusu realizované len 2 budovy. Vysoká škola chemicko-technologického inžénýrství z rokov 1925 - 1933 podľa detailného projektu Severina Ondřeje a Vysoká škola zemědělská a lesnická s Fakultou architektury a pozemního stavitelství, částou Fakulty stavebního inžénýrství a Zkušebním ústavem stavebních konstrukcí profesora Kloknera z rokov 1929 - 1937 podľa Theodora Petříka.

Vnútorne usporiadanie budov však zodpovedá najhorším prognózam súčasníkov. Zle nastavený regulačný plán si vynútil riešenia nevhodné pre technické objekty. Línie stavieb opakujú obrysy pozemkov a zároveň mimoriadne husto zastavujú vnútroblok priečnymi krídlami. Do hlavného traktu sú mechanicky vložené laboratóriá, prípravovne, sklady, miestnosti pedagógov, malé poslúchárne atď., a to pri rovnakej svetlej výške.

Absencia diferenciácie programov, spolu s vysokou hustotou zastavania a mimoriadne pochybným vzťahom úžitkovej plochy k celkovej ploche sa následne stáva hlavným podnetom pre zmenu regulácie areálu.

Regulacia
Dejvic a Bubenče
A. Engel
1922 - 1924;

ČVUT po roku 1945

V roku 1948 ministerstvo pozvalo profesorov Černého, Čermáka a Štěpánka na jednanie ohľadom vypracovania novej zastavovacej štúdie celého areálu, za účelom preskúmania doterajšieho spôsobu výstavby techniky.

Nová štúdia potvrdila, že ďalší rozvoj dejvického kampusu je vhodné viesť menej rigidným spôsobom dodržiavania generálneho plánu. Čermák vo svojom pláne uvedomelo pracuje s tendenciou rozpúšťania a otvárania mestských blokov, ustupovania od uličnej čiary a pracovania skôr so solitérmi vytvárajúcimi celok. Zatiaľ čo v smere 3 hlavných osí zachováva hmotové definovanie priestoru, ostatné priestory sú definované rytmom vystupujúcich hmôt.

So zmenou politického režimu sa však potenciál pre ďalší rozvoj a dostavbu areálu stráca.

Po druhej svetovej vojne však začína rapídne narastať počet študentov vysokých škôl, obzvlášť technického smeru. Výrazne sa na tom podpísala aj cieľená štátna politika, ktorá si kládla za cieľ rozvoj priemyslu, čo spôsobilo značné zvýšenie dopytu po vysokoškolsky vzdelaných študentoch. Kapacity ČVUT však zďaleka nepostačovali už v dobe prvej republiky. To spôsobilo eskaláciu tlaku vedenia ČVUT na Ministerstvo školstva a kultúry v 50. rokoch.

Pre nový areál vysokej školy sa núkalo niekoľko, viac či menej, vhodných riešení.

Ako najmenej vhodná sa z kapacitných dôvodov vo výsledku ukázala parcela na Karlovom námestí oproti stávajúcej budove techniky.

Tento deficit nemala varianta zastavania pozemku na Dívčích hradoch, pre ktorú bol v rokoch 1953-1954 vypracovaný urbanistický plán, obsahujúci budovy ČVUT, Vysokej školy železničnej, Československej akadémie vied a pridruženej vybavenosti. Jednalo by sa tak o najväčší akademický súbor v Prahe. Od tohto zámeru sa neskôr upustilo z dôvodu zlej dopravnej dostupnosti.

Podobný osud stretol aj zámer vybudovať centrum v Bohniciach. Pelc-Tyrolka bola uvažovaná pre výstavbu Fakulty jadrovej a technickej fyziky ČVUT a Fakulty matematicko-fyzikálnej Karlovej univerzity.

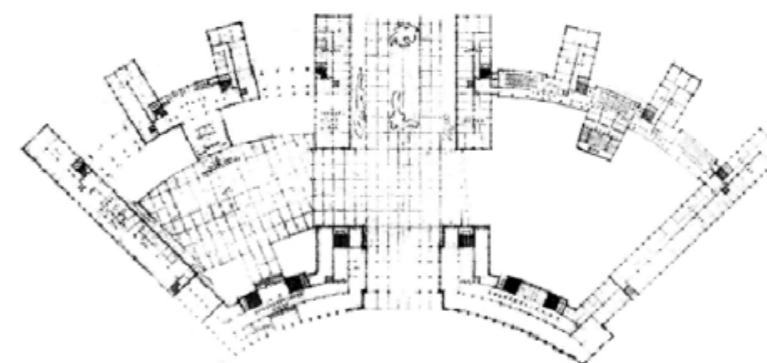
Najvýhodnejšia sa preto zdala byť výstavba v Malešiciach na Třebešinskom vrchu.

Napriek nesporným benefitom, prameniacim zo styku priemyslu s technicky orientovanou školou, rozhodla skutočnosť, že investičná úloha nemá základ vo výhľadovom pláne národného hospodárstva, podrobne spracovanom územnom pláne, ani v zastavovacej štúdii.

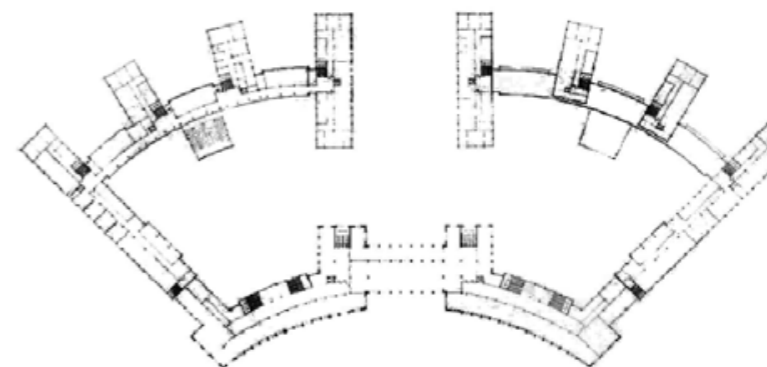

Návrh na dostavbu areálu ČVUT
F. Čermák,
1948,

X

XI

Návrh na dostavbu areálu ČVUT
F. Čermák,
1948,

XII

XIII

XIV

XVII

XV

XVIII

XVI

XIX

Výstavba ČVUT po roku 1945

Vzhľadom na pochybnosti zo strany školy aj zo strany Ministerstva ohľadom nového začiatku výstavby vysokoškolského areálu sa nakoniec rozhodlo o dostavbe a rozvoji stávajúcich objektov ČVUT v Dejvicích a na Karlovom námestí. Obavy primárne pramenili zo strachu pred podobným osudom, v akom boli dobové objekty v Dejvicích. Osamotené, solitárne, torzovité.

Nasledovalo promptné riešenie - vypísanie architektonickej súťaže v roku 1957, ktorému predchádzalo vypísanie investičnej úlohy. To pevne definovalo nielen podlažnosť (4.NP), ale aj tvar striech (šikmé, vo vnútrobloku ploché), umiestnenie dielenských prevádzok do samostatných traktov, technické a konštrukčné riešenie a materiály do exteriéru a interiéru.

Súťaž prebehla v roku 1958 s 11 účastníkmi súťaže.

Zásadným a kruciálnym momentom je práve rozdelenie spôsobu vzťahovania sa návrhov k Englovmu plánu a jeho existujúcim objektom, a zároveň zohľadnenie požiadavky na modernú, technologicky progresívnu výstavbu vysokej školy.

Hlavná intencia autorov je teda smerovaná k narušovaniu elementárnej blokovej schémy. Väčšina autorov sa vybrala cestou kompromisu a návrhla podobné priestorové schémy ako F. Čermák. Pevné vytýčenie 3 hlavných radiálnych osí a námestia, a zároveň uvoľnenie koncentrických ulíc a vnútorných priestranstiev. Porota však uprednostnila návrhy s väčšou mierou priestorovej voľnosti, využívajúc objekty tvarov E a H.

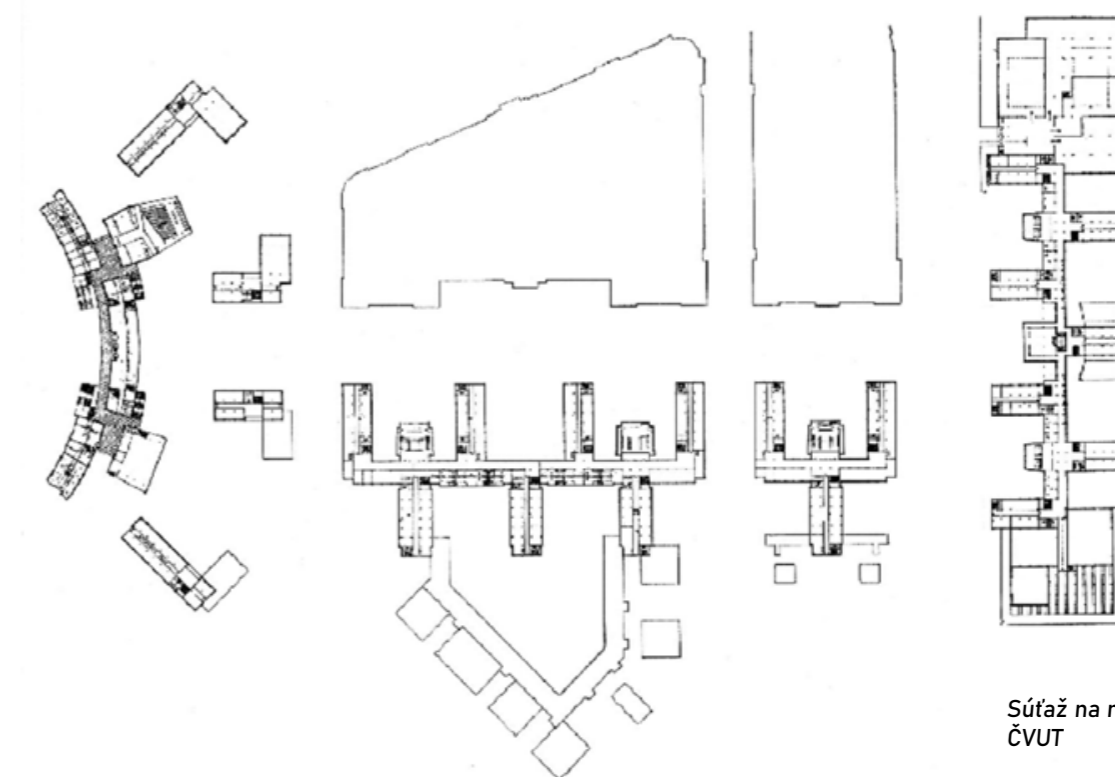
Základným nosným princípom návrhu F. Čermáka, G. Paula, V. Hladíka a J. Liberského bola hrebienková pôdorysná štruktúra - objekty fakúlt s prepájajúcou podnožou a na ňu kolmo nadväzujúcimi krídlami katedier s rysovňami. Tieto úvahy o priestorovej konfigurácii nadväzujú na ich predchádzajúce úvahy o optimalizácii dispozičného usporiadania z medzivojnového obdobia. Návrh zároveň rozvíja pôvodný Čermákov plán z roku 1948.

Hrebienková koncepcia umožnila autorom oslobodiť sa od blokovej schémy a obklopiť budovy zeleňou pri dodržiavaní systému ulíc. Samotné hrebene zodpovedajú prevýšeniu rizalitom stávajúcich budov. Zároveň dodržiajú horizontalitu Englovho pôvodného plánu. Zároveň, návrh ako jediný nezvýrazňuje ukončenie osi silným vertikálnym solitérom jej na konci. Do kompozície je vnesená asymetria umiestnením halových laboratórií za budovy FSI a FE.

Efektívita usporiadania dovoľuje návrhu umiestniť všetky fakulty vo vnútornom priestore kampusu, a zároveň ich izolovať spoločnými objektami (menza atď.) od rušnej ulice Jugoslávskych partyzánů. Vstupy do samotných fakúlt sú viazané na centrálnu ulicu. Ďalšou nespornou výhodou vďaka hustému zastavovaciemu plánu bolo výrazné vysadenie zelene, čo spôsobilo splynutie návrhu so zeleňou v organický celok.

XX

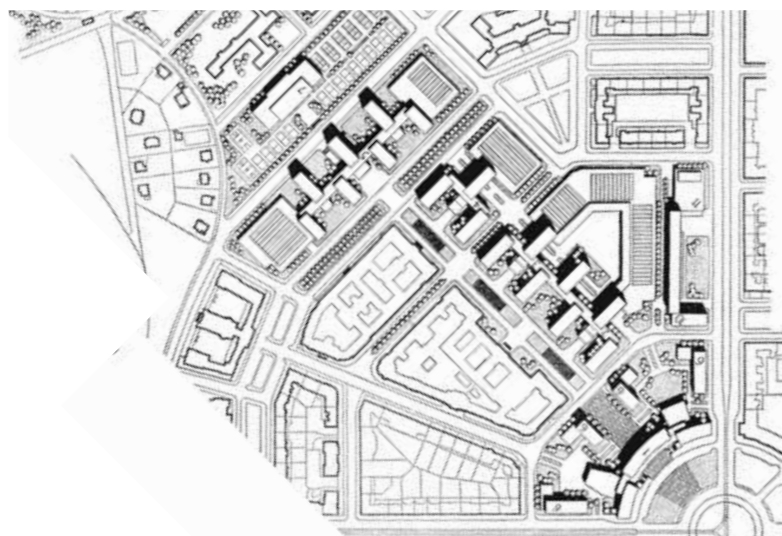
XXI

Súťaž na riešenie dostavby
ČVUT

F. Čermák, G. Paul,
V. Hladík, J. Liberský,

1957 - 1958

1. cena

XXII

Súťaž na riešenie dostavby ČVUT

F. Čermák, G. Paul,
V. Hladík, J. Liberský,

1957 - 1958

1. cena

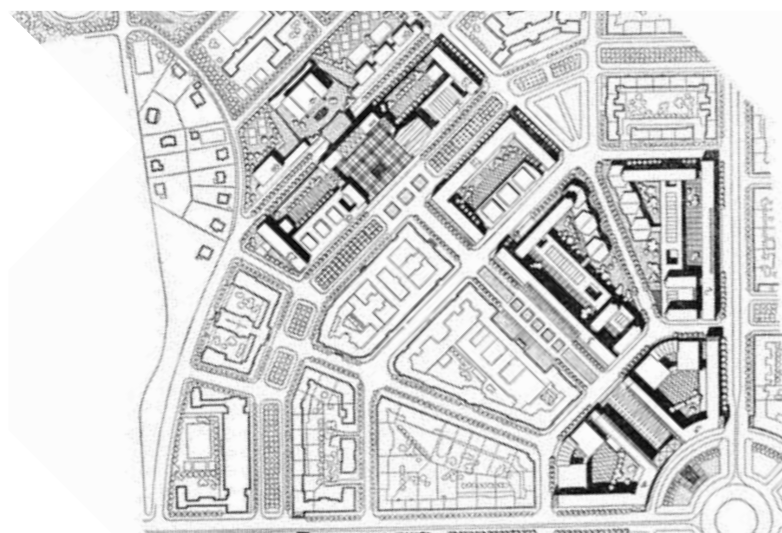
Súťaž na riešenie dostavby ČVUT

J. Fragner, M. Bělohradský J. ,
Z. Edel, J. Fröml,

1957 - 1958

XXV

XXIII

Súťaž na riešenie dostavby ČVUT

M. Kusý, Š. Svetko

1957 - 1958

2. cena

Súťaž na riešenie dostavby ČVUT

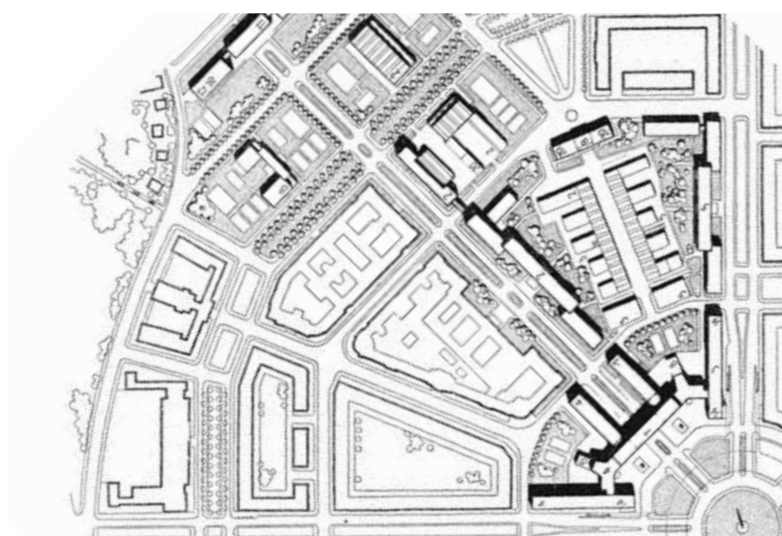
J. Menzl, R. Optl, B. Zaplatílek

1957 - 1958

2. odmena

XXVI

XXIV

Súťaž na riešenie dostavby ČVUT

A. Černý, D. Rybařová, V. Pardyl

1957 - 1958

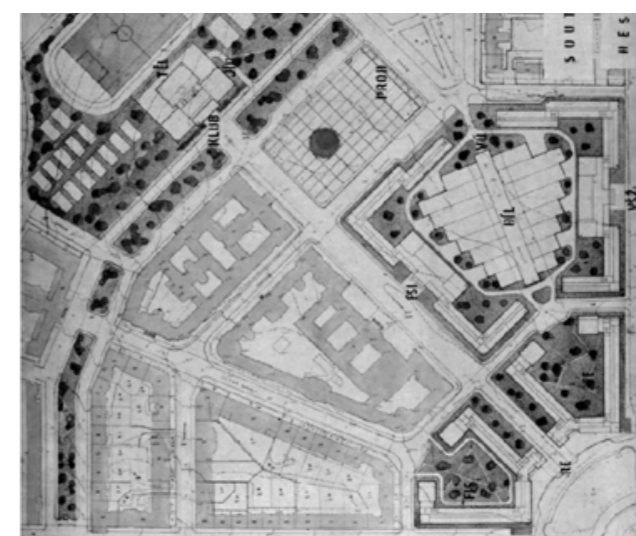
3. cena

Súťaž na riešenie dostavby ČVUT

J. Štrusa, S. Šnajdr

1957 - 1958

3. odmena

XXVII

XXVIII

Súťaž na riešenie dostavby ČVUT
F. Čermák, G. Paul,
V. Hladík, J. Liberský,
1957 - 1958
1. cena

XXX

Súťaž na riešenie dostavby ČVUT
J. Fragner, M. Bělohradský J. ,
Z. Edel, J. Fröml,
1957 - 1958

XXIX

Súťaž na riešenie dostavby ČVUT
M. Kusý, Š. Svetko
1957 - 1958
2. cena

XXXI

Súťaž na riešenie dostavby ČVUT
J. Menzl, R. Optl, B. Zaplatílek
1957 - 1958
2. odmena

XXXII

Súťaž na riešenie dostavby ČVUT
J. Fragner, M. Bělohradský J. ,
Z. Edel, J. Fröml,
1957 - 1958

Zahájenie výstavby

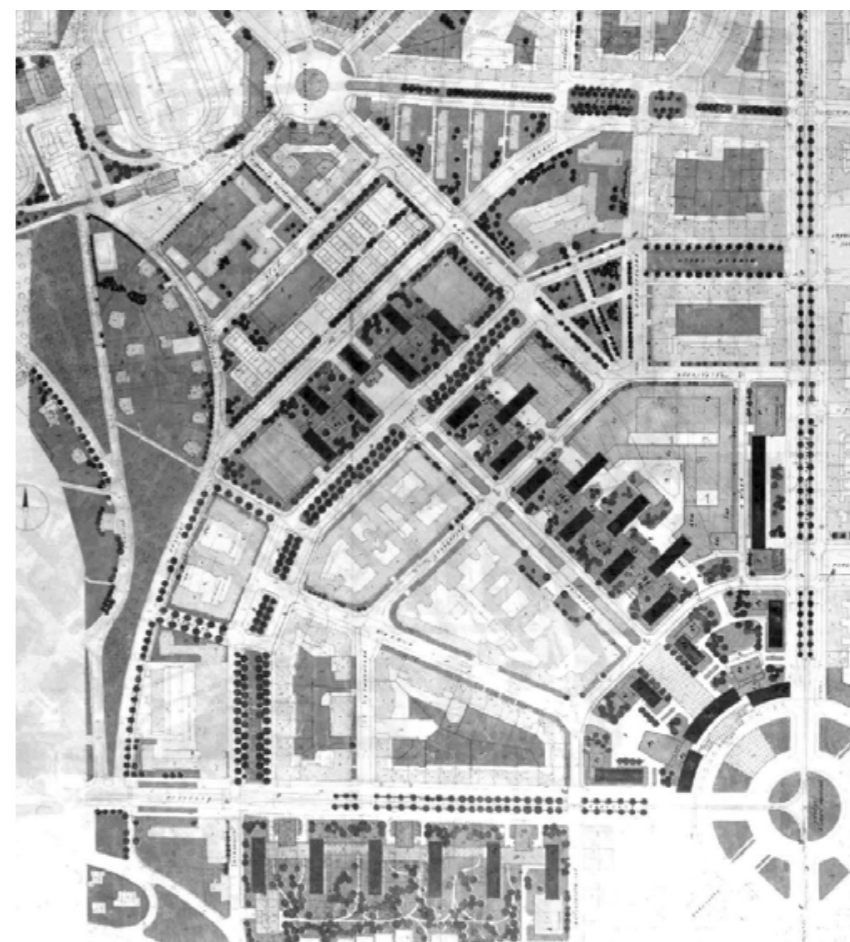
1. Fáza

Vzhľadom na naliehavosť projektu vypracoval Státní ústav pro projektování výstavby hl. m. Prahy generel už v roku 1958. Výstavba areálu bola členená do 3 etáp podľa naliehavosti a vizuálnej exponovanosti. Jedinú zmenu oproti súťažnému návrhu tvorí presun vysokoškolských internátov z ulice Jugoslávských partyzánů na ulicu Evropská.

Prvú etapu tvoril monoblok FSI a FE. Ich zadávací projekt bol spracovaný v roku 1959. Samotný program výstavby bol však v danom období zrevidovaný a areál prešiel o komplex športových zariadení, Vysokú školu dopravnú a vysokoškolské internáty. Novovzniknuté priestory areálu boli zaplnené novým objektom na konci hlavnej osi areálu, ktorý však doposiaľ nemal funkciu. Zároveň umožnil vytvorenie priestorného námestia v závere areálu.

V súťažnom návrhu má objekt laboratórií a dielni charakter horizontálneho, nízkopodlažného bloku, ktorý má tvar písmena L, čím kopíruje tvar pozemku. Od už existujúcej budovy FSI a FE je oddelený nádvorím. Väčšinu priestoru pôdorysnej plochy zaberá halový priestor ťažkých laboratórií, ktorý je doplnený dvojpodlažným objektom menších dielni. Táto koncepcia však bola čoskoro pripomienkovaná zo strany hygieny. Následne bol projekt pretvorený do podoby reagujúcej na hriebenkovú štruktúru. Jednalo sa o 3 pavilóny, symetricky usporiadané a napojené na krídla monoblokov. Túto koncepciu však odmietla posudzovacia komisia. V roku 1960 bolo opätovne zadane vypracovanie štúdie projektovému ústavu, ktorý vytvoril 2 variantné riešenia. Prvé, pozostávajúce z 2 lineárnych hmôt vytvárajúcich medzi sebou dvory a druhé, v tvare L, v podstate zodpovedajúce súťažnému návrhu.

Na pozemok priamo nadväzoval aj objekt, lemujúci ulicu Jugoslávských partyzánů. Napriek pôvodnému zámeru zo súťaže, situovať tu objekty menzy, kina, spoločenskej sály, pobočky mestskej knižnice, suterénnej garáže a bytov zamestnancov tu však bola postavená len budova menzy. Forma tohto objektu je voľne pretlmočená hriebienková forma dvoch vysokých lineárnych hmôt, prepojených hmotou nízkou. Toto usporiadanie reflektuje vnútorné funkcie objektu. Vyššie objekty sú vlastné objekty halových jedální, zatiaľ čo nižšia hmota obsahovala kuchynskú prevádzku.

XXXIII

Úvodní projekt generálního plánu první etapy, 1959;
F. Čermák, G. Paul,
návrh

XXXIV

Úvodní projekt generálního plánu první etapy, 1959;
F. Čermák, G. Paul,
návrh

XXXV

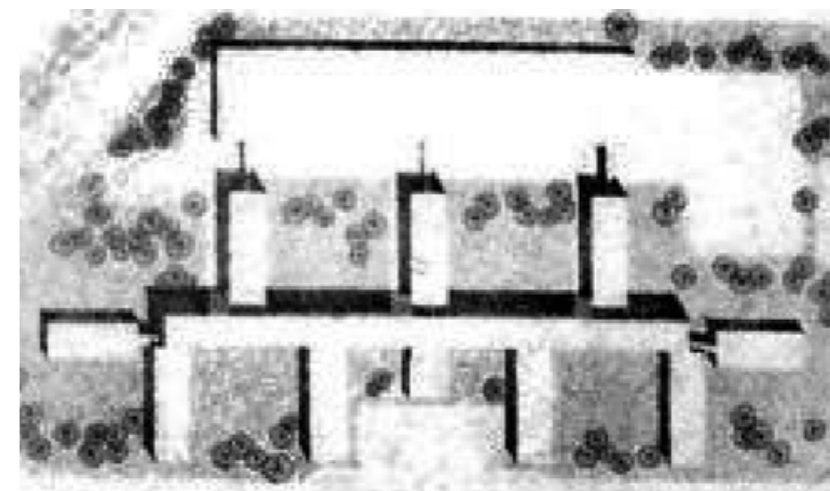
Úvodní projekt generálního plánu první etapy, 1959;
F. Čermák, G. Paul,
návrh

Výstavba 2. Fáza

Fakulta stavební pochádza z internej súťaže, prebiehajúcej v prvej polovici roka 1962. Hlavným cieľom súťaže bolo stanoviť urbanistické a funkčné zásady pre celý komplex budov Fakulty stavební, ktorá v tom čase nebola koncentrovaná, ale fungovala rozstrúsene naprieč mestom.

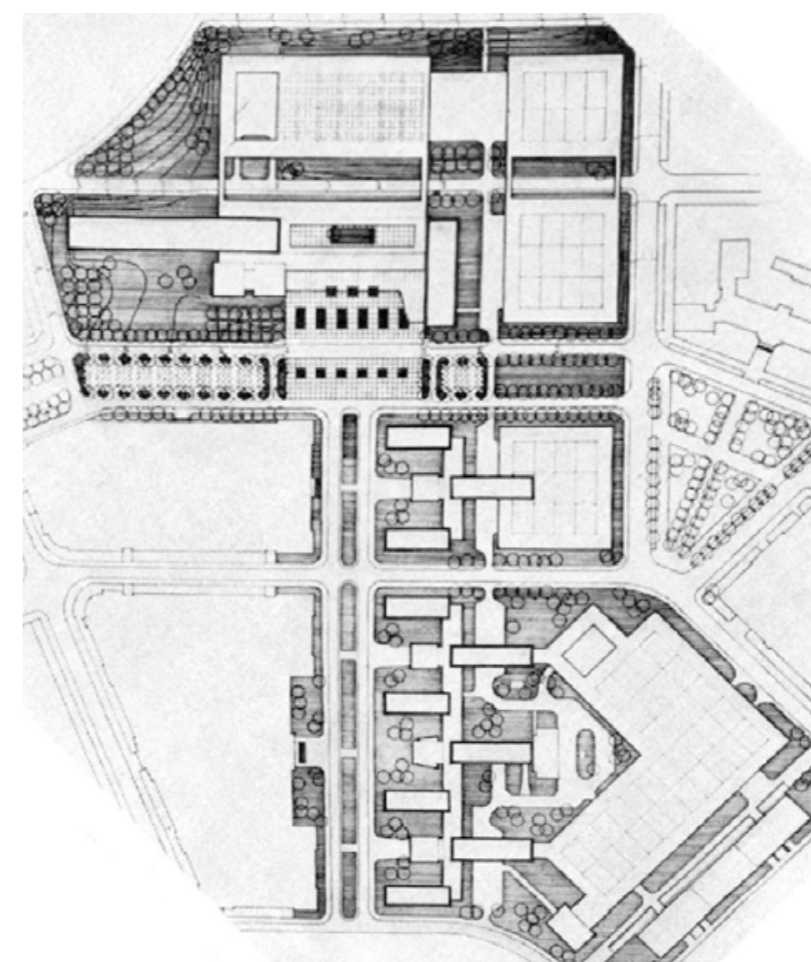
Komisia síce prehlásila všetky návrhy za prínosné, avšak označila pôvodný hrebenkový princíp za nevhodný a odporučila pokračovanie vo forme lineárnych hmôt. Zo všetkých súťažných návrhov zreteľne vystupovala snaha o završenie areálu výrazným prvkom a akcentovaním osi vytvorením námestia. Vzhľadom na rozpačitý vzťah k merítku všetkých návrhov, komisia nakoniec odporučila zmenšenie programu.

Druhá interná súťaž prebehla medzi rokmi 1963 a 1964, z ktorej bol nakoniec zvolený návrh F. Čermáka, G. Paula, J. Paroubka a J. Čejky. Výsledná forma vychádza z lineárnej, 215 metrov dlhej hmoty. Autori zámerne ponechali plynulejšie prepojenie medzi zástavbou Dejvíc a zelenými svahmi záhradného mesta v centrálnej osi. Rozvíja tak tému horizontality Dejvíc. Na SV sa napája na nízku podnož 15-podlažná budova A. Z opačnej strany, rovnobežne s technickou triedou 9-podlažná budova B, z ktorej vystupujú budovy prednáškových miestností. Blok laboratórií a dielní je situovaný paralelne s touto budovou.

XXXVI

Fakulta stavební
1. Soutěž, 1961
F. Čermák, G. Paul,
návrh

XXXVII

Fakulta stavební
2. Soutěž, 1963/64
F. Čermák, G. Paul,
návrh

Vízie Campus Nepostavený

Rektorát

Napriek pôvodnej Englovej koncepcii, umiestňujúcej rektorát na koniec osi areálu ČVUT, dobové úvahy sa zaoberali umiestnením rektorátu do čela Víťazného námestia, do oblúkového nezastavaného pozemku. Na ten bola medzi rokmi 1957–1958 vypísaná súťaž, z ktorej vyšiel víťazne kolektív okolo Čermáka s Paulom. Jednou z motivácií pre jeho umiestnenie bola skutočnosť, že oblúkové pôdorysy nie sú vhodné vzdelávacie inštitúcie. Naopak, rektorát takto využíva reprezentatívnu polohu na námestí. Spolu s ním je tu umiestnená aj Aula ČVUT, knižnica a čítárne, výstavné miestnosti, jedáleň, kluby, zdravotné stredisko a byty. Pre spretrenie funkcií obsahuje súbor budov taktiež komerčné budovy s predajom. Vstupný motív areálu tvorila monumentálna, 30 metrov vysoká brána v ose kampusu. Náročia troch hlavných smerov autori spevnili štvoricou výškových objektov, patriacich výskumným ústavom.

Napriek tomu, že komisia odporučila realizovať dostavbu námestia ako poslednú fázu, Čermák a Paul začali tesne po vyhlásení súťaže rozkresľovať detailnejšiu podobu rektorátu. Tá však v roku 1958, na rozdiel od súťažného návrhu, začína redukovať členitosť jednotlivých kubických hmôt. Priečelie bolo očistené a výrazovo pojednané ako jednotné, delené rastrom plášťa.

Jediná pripomienka historickej architektúry ostáva v podobe prevýšeného stĺpového parteru, monumentálnej terasy na poschodí a dispozičnej skladby.

Táto koncepcia sa naďalej rozvíjala do roku 1961. Zachovali základnú funkčnú schému, avšak budovy už nadobúdajú jednoduché vymedzené celky. Horizontalitu objektu, ktorý stále opakoval podkovovitý tvar námestia, malo ešte viac zdôrazniť oddelenie celého parteru (s výnimkou vstupného priestoru) od zeme. Návrh rovnako výrazne rieši aj medzipriestor pred areálom ČVUT, kde za hlavnou budovou stoja geometrické solitéry knižnice a auly.

Pozoruhodná je taktiež koncepcia z roku 1966, kedy sa uvažovalo o dočasnom umiestnení budovy Národného shromáždenia v rámci areálu ČVUT. Rozšírenie programu sa však do hmotového ani urbanistického riešenia nijako výrazne nepremietlo.

Symetrický pozemok, spolu s podobnými požadovanými plochami oboch inštitúcií, determinoval spôsob a obsah zastavania. Pozemok tak bol rozdelený na 2 polovice. Vládna, ktorá bola umiestnená bližšie k štátnym inštitúciám (hrad, armádne budovy atď.) a naopak, budovy ČVUT susedili s Čermákovými fakultami. Formálne zmeny prebehli hlavne v zmene kubických budov aul na budovy s pôdorysným tvarom šesťuholníka. Dôležitou úvahou bola následná opätovná využiteľnosť vládných budov pre potreby ČVUT.

Posledným vstupom do dialógu bola Čermáková štúdia z roku 1971. Základná schéma bola naďalej rešpektovaná, avšak pri podrobnejšom skúmaní môžeme nájsť veľké zmeny v princípe konfigurácie ústavov. Tie boli na začiatku orientované kolmo na Šolínovu ulicu a podtrhovali tak tri hlavné osi. Avšak, v štúdiu z roku 1966 prešli transformáciou na objekty s pôdorysnou stopou štvorca a v poslednej štúdiu už nadobúdajú tvar rovnobežný s ulicou Šolínova. Pozemok tak vymedzuje 2 línie – oblúkový rektorát a segmentové potvrdenie línie ulice Šolínova, ktoré definujú priestor námestia so vstupujúcimi sálami. Návrh sa teda akoby vracia k pôvodnej blokovej koncepcii A. Engla.

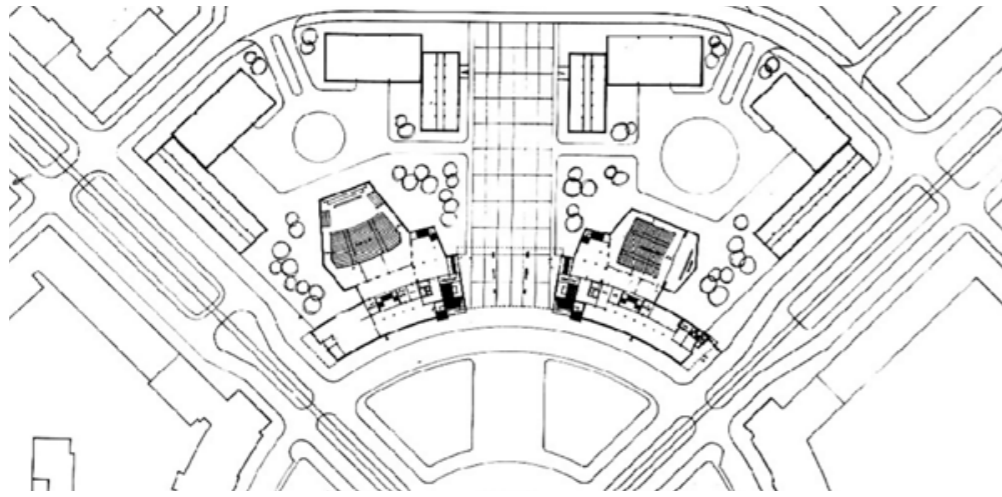
XXXVIII

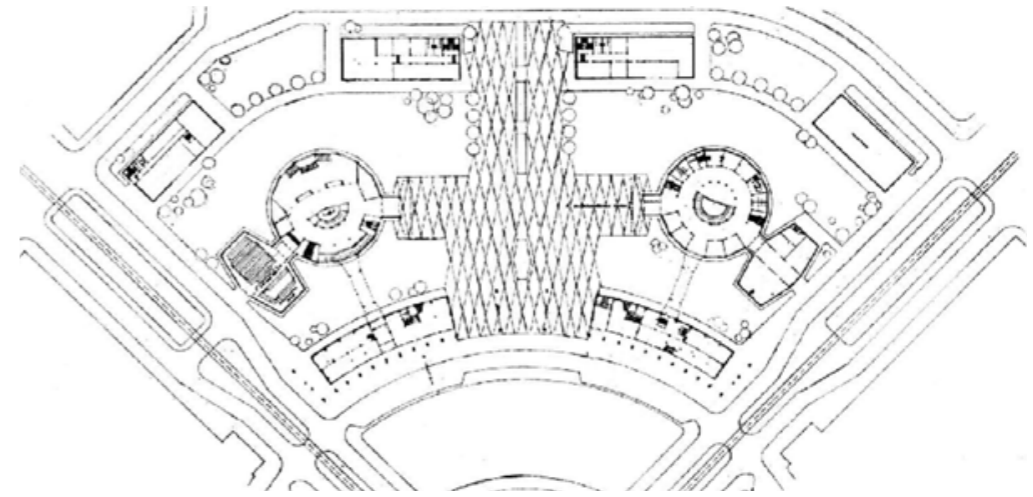
XXXIX

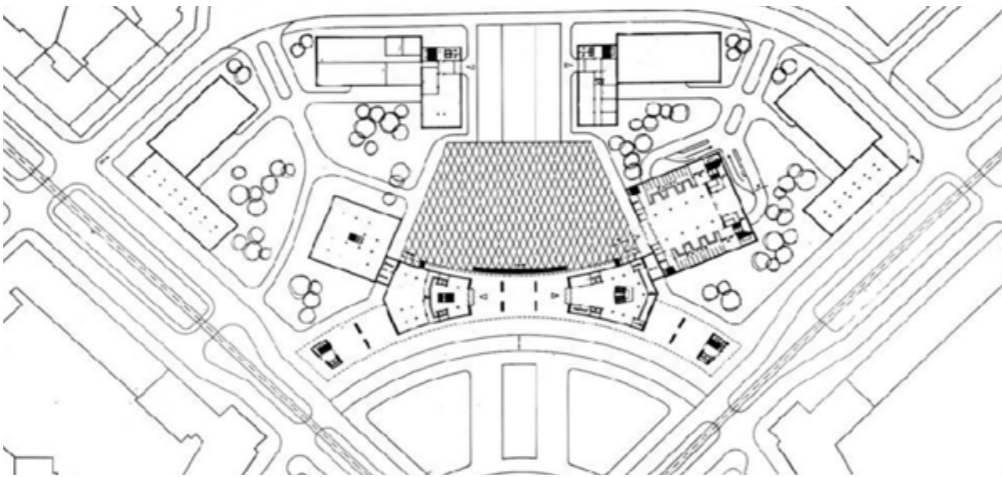
XL

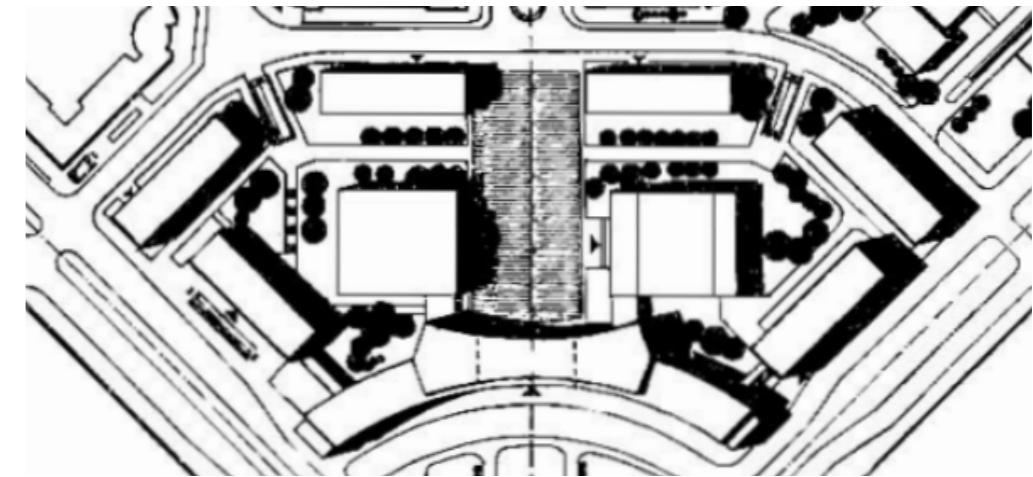
XL I

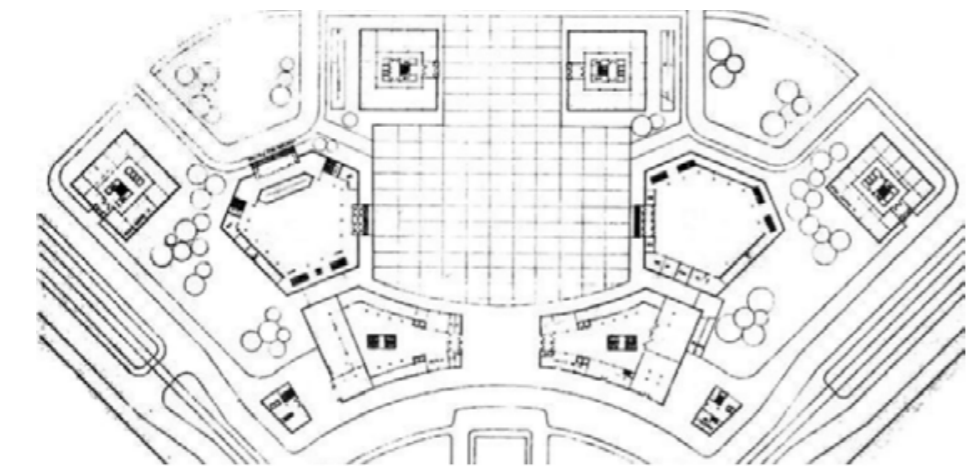
XL IV

XL II

XL V

XL III

*Budova rektorátu
Návrh 1957, 1958, 1961
F. Čermák, G. Paul,
návrh*

*Budova rektorátu
Návrh 1965, 1967
F. Čermák, G. Paul,
návrh*

Vízie Campus Nepostavený

Druhá budova FEL

Investičný zámer na druhú budovu Fakulty strojnej bol vypracovaný v polovici 60. rokov. Následne bol v roku 1968 predložený F. Čermákovi, ktorý mal v danom čase pod kontrolou perspektívu budúceho vývoja areálu ČVUT.

Pre druhú budovu fakulty bola vybraná parcela naproti budove VŠCHT (dnešný pozemok NTK), v bezprostrednom susedstve monobloku, v generálnom pláne pôvodne uvažovaná pre Fakultu stavebnú a následne pre dostavbu VŠCHTU.

Štúdia bola dokončená v roku 1970, avšak kvôli zdĺhavému schvaľovaciemu procesu bola nakoniec odložená. Napriek skutočnosti, že v danom čase už prebiehala výstavba fakulty stavebnej, druhá budova FELu naďalej pracuje s hrebienkovou formou. Toto doplnenie rozvíja linearitu Technickej triedy a vytvára tak prepojenie dominánt v podobe rektorátu a námestia kampusu.

Stavba však mala výraznejší reprezentatívny charakter, krídla stavby boli umiestnené na piloty, čím sa vytvorila situácia prepájajúca sa s okolím. Priestor mal zároveň spĺňať výstavnú funkciu, mali tu byť vystavené unikátne stroje z majetku ČVUT. Objekt bol v zadnej časti doplnený o stavbu laboratórií.

Z ekonomických dôvodov však bola výstavba dlhodobo odložená, až do roku 1979 kde sa opätovne rokovalo o troch variantách riešenia dostavby. A zachovávalo pôvodnú koncepciu F. Čermáka, vo variante B boli laboratória nahradené veľkokapacitnými posluchárňami a varianta C rátala s prehodnotením pomeru laboratórií a posluchárňí v objekte. Stavba bola nakoniec ponechaná v pôvodnej koncepcii. Napriek dopracovaniu štúdie sa stavba nikdy nedostala do realizácie.

Fakulta Architektury

Fakulta architektury sa osamostatnila v roku 1976. Vzhľadom na prognózu nárastu musela vzniknúť nová, samostatná budova. Stavba však ostala len v hmotovej verzii v rámci Čermákovho Generelu. Stavba bola umiestnená na parcelu, kde sa nachádza dnes. Generel naznačoval hrubé obrysy, komponované do tvaru písmena U, s krídlami kolmými na blok A Fakulty stavebnej. Tým nadväzoval na stávajúci rytmus stanovený na Technickej triede.

XLVI

Generel
1980
F. Čermák,
Model

XLVII

Generel
1980
F. Čermák,
Situácia

Zdrojové obrazové přílohy

I	https://praha.camp/magazin/detail/sto-let-nedokoncene-centrum-dejvic-jak-dostal-kulatak-svuj-tvar-a-proc-porad-neni-kompletni
II-V	https://app.iprpraha.cz/apl/app/ortofoto-archiv/
VI-XXI	Vorlík, Petr, Areál ČVUT v šedesátých letech, Praha, Česká technika- nakladatelství ČVUT, 2006; ISBN 80-01-034 14-3
XXII	https://czumalo.wordpress.com/2021/10/24/u3v-fsv-cvut-pamatky-velke-prahy-prednas-ka-26-10-2021/
XXIII	https://czumalo.wordpress.com/2021/10/24/u3v-fsv-cvut-pamatky-velke-prahy-prednas-ka-26-10-2021/
XXIV	https://czumalo.wordpress.com/2021/10/24/u3v-fsv-cvut-pamatky-velke-prahy-prednas-ka-26-10-2021/
XXV-XLVII	Vorlík, Petr, Areál ČVUT v šedesátých letech, Praha, Česká technika- nakladatelství ČVUT, 2006; ISBN 80-01-034 14-3

Zdroje

Vorlík, Petr, Areál ČVUT v šedesátých letech, Praha, Česká technika- nakladatelství ČVUT, 2006; ISBN 80-01-034 14-3

Bažant, Zdeněk; Čermák, František; Hassdenteufel; Novotný, Jiří; Neumann, Karel; Výstavba ČVUT v Praze- sborník Českého vysokého učení technického, České vysoké učení v Praze ve Státním nakladatelství v Praze

Dejvický potok [online]. : ©2023 [cit. 24.6.2023], <https://lhmp.cz/vt/prazske-potoky-v-case/dejvicky-potok/>

Tenkrát v Dejvicích.: ©2023 [cit. 24.6.2023] <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/foto-tenkrat-v-dejvicich/r~def33ef8eaf411ec8d-680cc47ab5f122/>

Dejvice [online]. : ©2023 [cit. 24.6.2023], [https://pamatky.praha.eu/jnp/cz/pamatkovy_fond/usedlosti_na_uzemi_hlavniho_mesta_prahy/dejvice/index.html#:~:text=Urbanisticky%20se%20Dejvice%20za%C4%8Daly%20rozv%C3%ADjet,\(podle%20projektu%20Anton%C3%ADna%20Engela\).](https://pamatky.praha.eu/jnp/cz/pamatkovy_fond/usedlosti_na_uzemi_hlavniho_mesta_prahy/dejvice/index.html#:~:text=Urbanisticky%20se%20Dejvice%20za%C4%8Daly%20rozv%C3%ADjet,(podle%20projektu%20Anton%C3%ADna%20Engela).)

Sto let nedokončené centrum Dejvic. Jak dostal Kulaták svůj tvar a proč pořád není kompletní? [online]..: ©2023 [cit. 24.6.2023],<https://praha.camp/magazin/detail/sto-let-nedokoncene-centrum-dejvic-jak-dostal-kulatak-svuj-tvar-a-proc-porad-neni-kompletni>

Citácie

- 1) O Státní regulační komisi. Stavba, 1922, s. 82 - 87., citované z Areál ČVUTv Dejvicích v šedesátých letech, Vorlík. P
- 2) Výtah ze zápisu o jednání SRK jako poroty k posouzení soutěžních prací na úpravu a zastavění pláňi letenské a okolí. Styl, 1921 - 1922, s. 33 - 34. citované z Areál ČVUTv Dejvicích v šedesátých letech, Vorlík. P
- 3) ENGEL, A. Stavba míst -O komunikaèním problému pražském se zvláštním zpetelem k letenské otázce, Časopis československých architektù, 1923, s. 130 - 150., citované z Areál ÈVUTv Dejvicích v šedesátých letech, Vorlík. P

C

súťaže

2. cena

autoři: Ing. arch. Lukáš Ehl, Ing. arch. Tomáš Koumar,
prof. Ing. akad. arch. Alena Šrámková

Hodnocení poroty

Novostavba fakulty je koncipována jako sebev-
ědomý solitér, který obsazuje střed daného pozemku.
Jasně a přesně definovaný objem zprostředkovává
mezi různými městskými prostory a architekturami
v jeho bezprostřední blízkosti. Zároveň respektu-
je širší urbanistické vztahy a existující průhledy a
osy. Vynecháním jihozápadní čtvrti objemu vytváří
přiměřený a správně orientovaný vstupní prostor.
Koncepte samostatné budovy funguje bez závislosti
na vývoji a eventuálních dostavbách stávajících budov
ČVUT. Projekt má jasně organizované půdorysy.

3. cena

autoři: HŠH architekti, s.r.o.

Ing. arch. Petr Burian, Ing. Mgr. akad. arch. Petr Hájek,
Ing. Tomáš Hradečný, Ing. akad. arch. Jan Šépka

Hodnocení poroty

Návrh řeší zástavbu formou pevného městského
bloku, respektující většinu regulačních omezení.
Pro úvahy o dostavbě celého prostoru mezi Kolejní
a Thákurovou volí autor představení nižších objemů
budov, výrazně potlačujících původní volný koncept
dosud realizovaných staveb. Vlastní stavba fakulty je
však na této dostavbě nezávislá a může být realizová-
na samostatně. Sympatický jednoduchý roštový sys-
tém, který umožňuje na jedné straně velkou volnost
dispozičního řešení a který je v přestaveném návrhu

Výhodné je přímé přiřazení ateliérů jednotlivým
ústavům. Tři dvory osvětlují vnitřní prostory vel-
mi hluboké budovy. Obratnou organizací se přitom
podařilo docílit, že se prakticky všechny místnosti
orientují navenek. Navržené konstrukční výšky nejsou
postačující. Jelikož je počet podlaží a celková výška
budovy na horní hranici přiměřenosti, je otázkou, zda
bude navržená koncepce fungovat při úpravě kon-
strukčních výšek. Různé formáty oken člení fasády,
aniž by rušily přísnost architektury. Vztah formátů
oken k vnitřním prostorům ale není vždy jasný. Plas-
tické pojednání objemu podporuje silný, sebevědomý
výraz budovy. Její architektura odpovídá záměru
autorů a nejen "reprezentuje dobu svého vzniku a své
poslání", ale vlastní zároveň nadčasovost, která není
poplatná současným módním trendům.

jasně vyjádřen, zároveň skrývá řadu omezení. - hlavní
společenský prostor, tj. hala v přízemí, má konstrukční
výšku 3,6 m a při zvoleném velkém rozponu nosných
sloupů bude mít minimálně světlou výšku a stěží může
plnit autory předpokládanou hlavní společenskou
funkci stavby; - nevhodné oddělení schodišť a výtahů;
- orientačně náročný rošt chodeb bez hierarchizace a
respirií; - obtížné prosvětlení nejnižších pater úzkými
átrií může být dále zhoršeno vynášecí konstrukcí
jejich zastřešení a je diskutabilní. Snaha o civilní,
téměř průmyslovou estetiku je ve svém minimál-
ním vyjádření abstrahová natolik, že vede k úplnému
potlačení hlavního vstupu i jakýchkoli identifikačních
znaků stavby a je v této totální formě problematická.

Odmeny

Ing. arch. Barbora Jenčková

ksa + architektura s.r.o

Ing. arch. David Kraus, David Kopecký, Šárka
Kubánková, Pavel Mejstský, Ján Studený, Martin Vojta

Ing. arch. Marek Chalupa, Ing. Milan Jirovec, Ing. arch.
MgA. Martin Rusina, Ing. arch. Štěpán Valouch

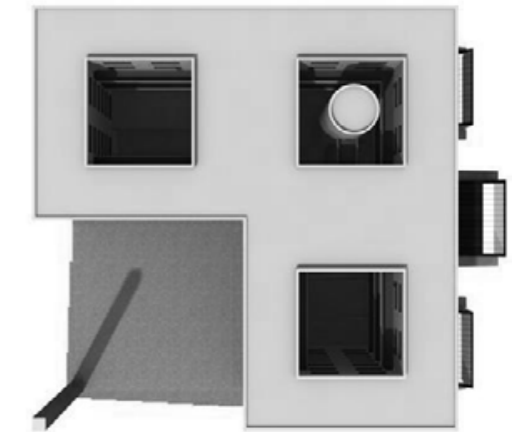
Ing. arch. Michal Bartošek, Ing. arch. Milan Němec

Ing. arch. Markéta Smrčková, Jindřich Starý, Tomáš
Starý, Marek Švec

Helena Sudková, Gottfried Seelos, Jaroslav Trávníček

I

II

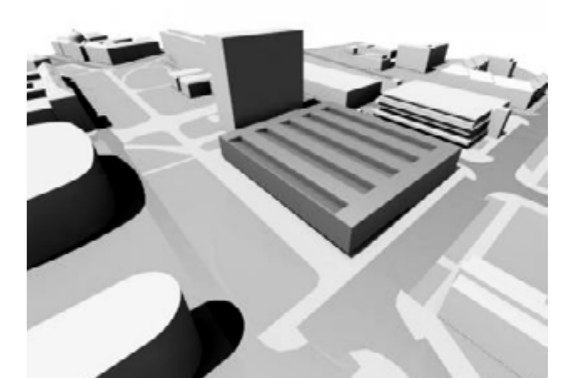
III

IV

V

VI

Nástupní prostor nové budovy ČVUT 2010

1. cena

autoři: Cigler Marani Architects, a.s.
Ing. arch. Jakub Cígler

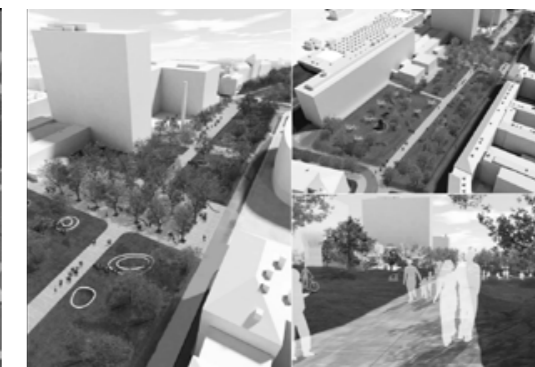
Hodnocení poroty

Návrh má přehledný koncept rozvržení komunikací a zeleně, pozitivní je dendrologické řešení nástupní plochy k Fakultě stavební. Nedostatkem je přímé propojení prostoru před NTK a nové FA diagonálou, které je ovšem snadno řešitelné. Navržená alej stromů okolo nové budovy FA, včetně otevřeného atria je přínosem prostorového vnímání zeleného pásu původního Engelova konceptu vysokoškolského kampusu. Organická modelace terénu zatravněných ploch a betonových laviček je nepřesvědčivá a bude nutné detailněji ji dořešit.

Přínosem je i odstranění keřového patra. Návrh zaujal svou jednoduchostí a jasností.

VII

VIII

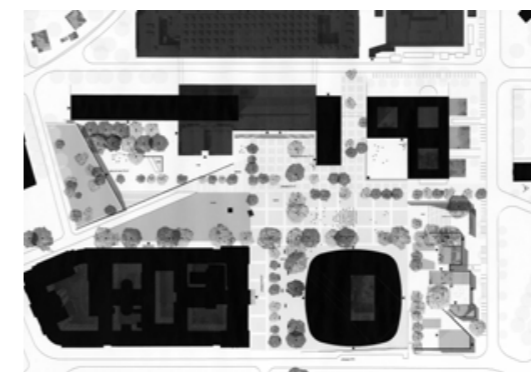
3. cena

autoři: AP Ateliér
Ing. arch. Josef Pleskot

Hodnocení poroty

Pozitivním porota shledala chápání přesunu těžiště kampusu do nové polohy. Provedená analýza Engelova urbanistického plánu Dejvic vede k návrhu přerušení zeleného pruhu a vymezení území kampusu ČVUT „vstupy“ - a to porota nepokládá za vhodné řešení, což platí zejména o vytvoření zúženého „hrdla“ vysunutím podzemní auly, resp. patrové hrany terasy ke Flemingovu náměstí. Opakovaně porotou diskutován byl rovněž rozsah zpevněné plochy mezi NTK a budovami FS a FA ČVUT.

Argumentaci návrhu o vytvoření osobitých segmentů zeleného pásu porota neshledala dostatečně přesvědčivou pro jeho pojetí.

IX

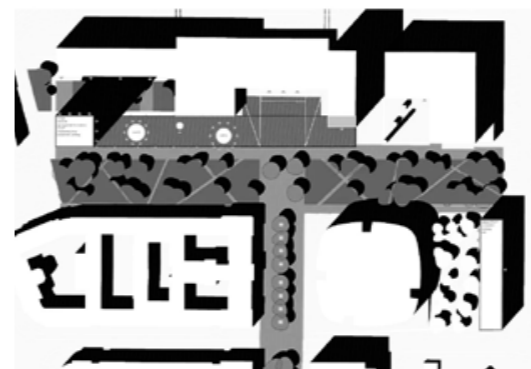
X

3. cena

autoři: Projektil architekti s.r.o.
Mgr. akad. arch. Roman Brychta

Hodnocení poroty

Byl kladně hodnocen proto, že přesně definuje zelený pás Engelova konceptu a bylo mu vyčítáno, že zakreslil plnou zástavbu před objektem stavební fakulty a tak vlastně znehodnocuje dnešní nástup v ose areálu ČVUT. Jako dobré bylo hodnoceno, že označuje navržené umístění soch jako jediné možné. Porota rozhodně nesouhlasí s návrhem věžového domu. Návrhu chybí přímý přístup výrazný z osy areálu k nové budově.

XI

XII

Dostavba Vítězného náměstí 2021

1. cena,

autoři: Pavel Hnilička Architekti, s.r.o. –
Pavel Hnilička, Eva Macková, Josef Filip

Hodnocení poroty

Jedná se o silný a přesvědčivě prezentovaný koncept založený na symetrii a dostřednosti prostoru a navazující tak na myšlenky původního autora náměstí, profesora Engela.

Návrh podporuje roli Vítězného náměstí jako centra městské části. Přináší kvalitní propojení všech složek v daném prostoru, výbornou pěší prostupnost a potenciál pro každodenní využití. Řešení vhodně integruje obvod náměstí do celé jeho plochy. Návrh zvětšuje poloměr okružní křižovatky a tramvaj převádí obousměrně po západním perimetru náměstí

2. cena

autoři: Mandaworks, Sweden

Hodnocení poroty

Jedná se o civilní a současný návrh, vyvíjející se monumentálně, či formálním gestům. Návrh prostorově vychází ze současného řešení dopravy, tzn. okružní křižovatky a definuje čtyři kvadranty – pobytové prostory s různým charakterem navazující na parter okolních domů. Menší poloměr okružní křižovatky umožňuje zvětšit pobytový prostor po obvodu náměstí a výrazně tak zvýšit kvalitu veřejných prostranství a pohybu pro pěší a cyklisty. Nepočítá s aktivním využitím středu náměstí. Kvalitní prostupnost náměstí v radiálním směru je oslabena ztíženou prostupností mezi kvadranty.

3. cena

autoři: JAKUB CIGLER ARCHITEKTI a.s. +
Ateliér DUA, s.r.o.

Hodnocení poroty

Návrh sleduje silnou a jasně vyjádřenou myšlenku rozsáhlé zelené plochy s potenciálně dobrými pobytovými kvalitami. Je založený na výrazně řešené diverzifikaci prostoru: rušné ulice v severozápadní části, parku v centrální části a vydlážděného „náměstí“ v jihovýchodní části, a orientaci ve směru osy Dejvická - Technická.

Toto řešení s sebou přináší problematická místa, např. bariéru příliš širokého dopravního koridoru v severozápadní části.

a tímto řešením uvolňuje střed náměstí, který zároveň zpřístupňuje pěším. Střed je volný, jeho kvalita a hodnota spočívá v univerzálním využití.

Výrazným motivem je bosket stromů, komponovaný symetricky v celém prostoru náměstí. V kontrastu s ním je aktivní obvod náměstí bez stromů s možností oživení parteru s městskými funkcemi.

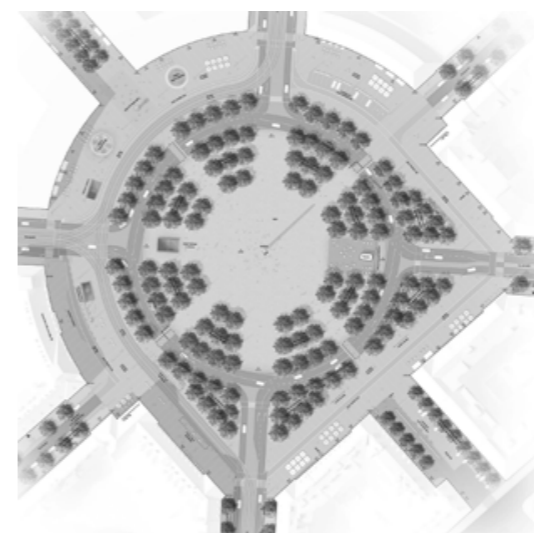
Efektivní "spirálové" řešení okružní křižovatky umožňuje prostorově šetrné vedení automobilové dopravy. Hodnotné je vedení tramvajové trati vně okružní křižovatky a umístění zastávky, naopak komplikované může být křížení komunikací s tramvajovou tratí. (...)

Rozsah navrhované výsadby stromů v některých místech zdůrazňuje spíše parkový charakter náměstí. Velmi detailně jsou zmíněny prvky trvalé udržitelnosti. Ostatní zásahy do infrastruktury jsou minimální a celkové řešení je ekonomicky poměrně přiměřené. Celkové dopravní řešení je vyhovující. Problematická je dopravní organizace zaústění ulice Svatovítské do náměstí, které potvrzuje stávající nevhodné umístění tramvajové zastávky. Velikost středového ostrova omezuje plynulý průjezd více tramvajových souprav. Pozitivní je návrh samostatné trasy pro cyklisty. (5)

Výrazná modelace terénu postrádá vstřícné bezkolizní řešení pohybu a může si vyžádat mimo jiné poměrně náročné zásahy do stávající infrastruktury.

Prostorově rozsáhlé dopravní řešení včetně křižovatek neodpovídá navržené kapacitě. Tramvajová zastávka v prostoru náměstí je nevhodně umístěna mezi komunikacemi.

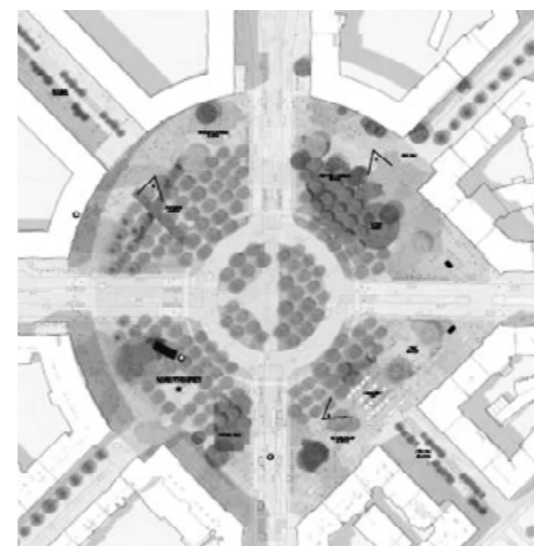
Způsob napojení ul. Československé armády zavádí dopravu do zklidněné východní části náměstí. (5)

XIII

XIV

XV

XVI

XVII

XVIII

4. Kvadrant Vítězného náměstí 2023

Tým 11

MVRDV, AED, Openfabric, Buro Happold

“Náměstí Vítězství vytváří srdce Dejvic v Praze 6. Během let se stalo jedním z neúspěšnějších obvodů v Praze: šik, městský, populární, drahý a různorodý. Tvoří koherentní, krásnou a klasickou část města, kde se slavnostnost snoubí s životem. Jeho architektura je výrazná a ušlechtilá; Engelův urbanistický plán je koherentní, ale zároveň kreativní aplikací neoklasicistního urbanismu.”

Tým 20

Bentham Crouwel International, Opočenský Valouch Architekti, Rehwaldt Landscape Architects, PUDIS, AED

“Plán rozvoje 4. kvadrantu je dlouho očekávané dokončení původního návrhu Vítězného náměstí architekta Antonína Engela a náš návrh se navrácí k jeho původnímu záměru. Zároveň nabízí nové možnosti pro diverzifikaci veřejného prostoru tak aby přilákal různorodé skupiny residentů, návštěvníků a uživatelů.”

Tým 32

Cityförster, Studio Perspektiv

“Dostavba půlkruhu Vítězného náměstí ukáže sílu geometrické vize a dokončí hlavní osu kampusu ČVUT. Stane se novým cílem pro studenty, obyvatele Dejvic i celé Prahy. Díky napojení na městskou infrastrukturu s různorodými prostory a vyváženým funkčním mixem, vytvoříme blok plný života v každém okamžiku dne i průběhu roku.”

Tým 15

Pavel Hnilička Architects+Planners, Baumschlager Eberle Architects

“Vítězné náměstí a jeho okolí bylo koncipováno jako monumentální reprezentativní prostor. Jako symbol hrdosti a síly nově vznikající demokracie. Během 20. století na sebe demokracie nechávala dlouho čekat, a tak i místo trpělivě čekalo na své dokončení. V dnešním stavu je toto území chápáno spíše jako rozsáhlá dopravní křižovatka, než jako původně zamýšlený symbol.”

Tým 28

A69 - architekti, Eiko Tomura Landscape Architects, Projekce Delta, TechOrg, Atelier Promika, Ecoten, Off. land

“V prvním kole soutěže jsme definovali jako hlavní ambici našeho návrhu vytvořit MÍSTO, KTERÉ SPOJUJE prostory, lidi a děje do uceleného, strukturovaného a přehledného urbánního prostředí centra Dejvic a celé městské části Praha 6.”

XIX

XX

XXI

XXII

XXIII

Zdroje obrazových přílohy

- I-
VI Nová budova fakulty architektury ČVUT [cit. 28.6.2020] Dostupné z: <https://www.cka.cz/souteze/databaze/fakulta-architektury-praha>
- VII-
XII Soutěž na řešení nástupního prostoru nové budovy ČVUT [cit. 28.6.2023] Dostupné z: <https://www.cka.cz/cs/souteze/vysledky/reseni-nastupniho-prostoru-nove-budovy-cvut>
- XIII-
XVII Vítezné náměstí [cit. 28.6.2023] Dostupné z <https://iprpraha.cz/project/25/vitezne-namesti>
- XVIII-
XXIV Soutěžné návrhy [cit. 28.6.2023] Dostupné z <https://4kvadrant.cz/navrhy/>

Zdroje

<https://www.cka.cz/souteze/databaze/fakulta-architektury-praha>

<https://www.cka.cz/souteze/databaze/reseni-nastupniho-prostoru-nove-budovy-cvut>

<https://www.cka.cz/souteze/databaze/4-kvadrant-vitezneho-namesti>

<https://praha.camp/en/camptv/detail/dostavba-4-kvadrantu-vitezneho-namesti>

<https://4kvadrant.cz/>

D

analýzy

Vymedzenie

Hranice

ortofotomapa
2021

50 m

Analýzy Dejvice

Morfológia

Typológia

- bloková zástavba
- rozvoľnená zástavba
- vilová zástavba
- hranice

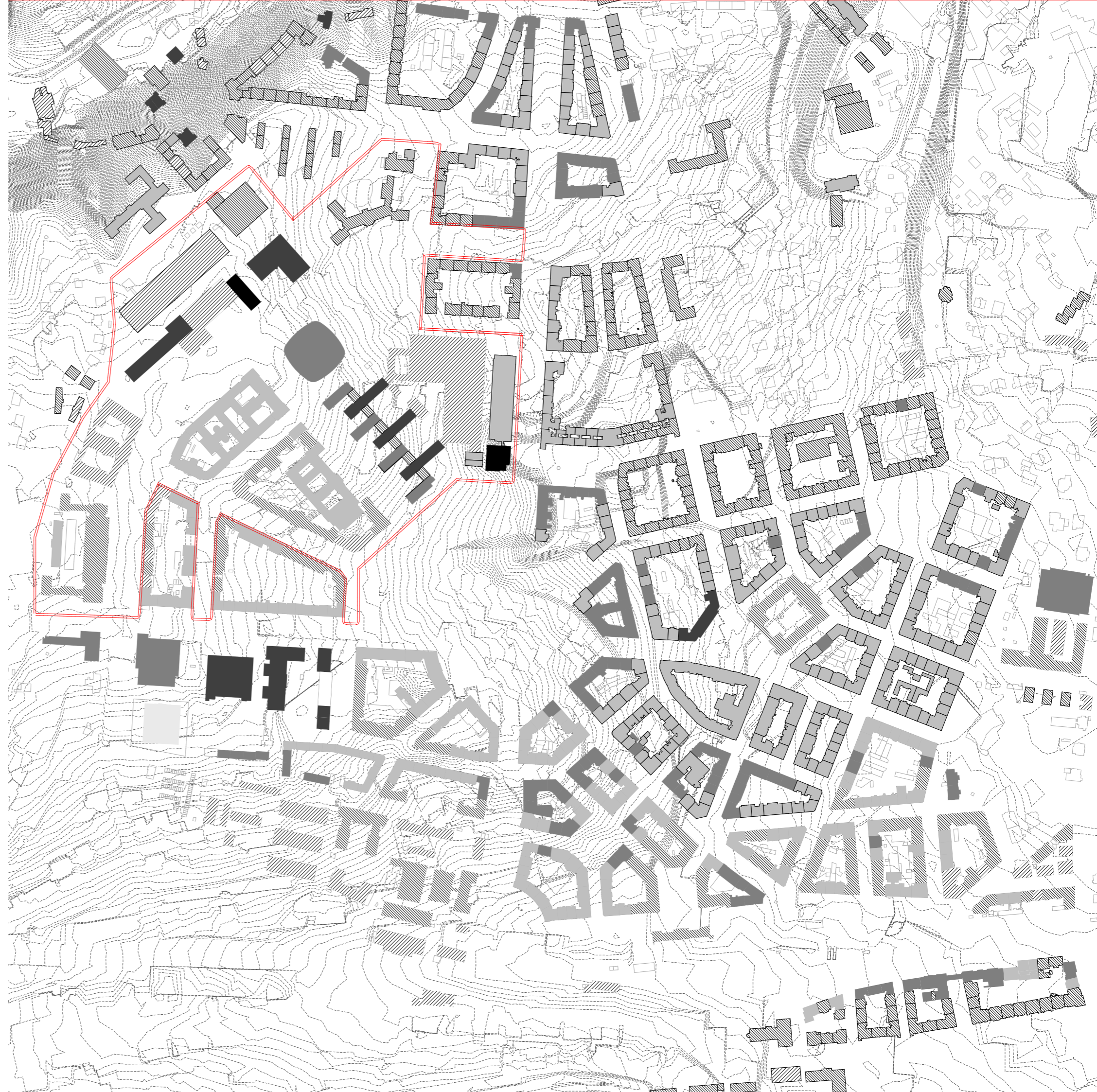
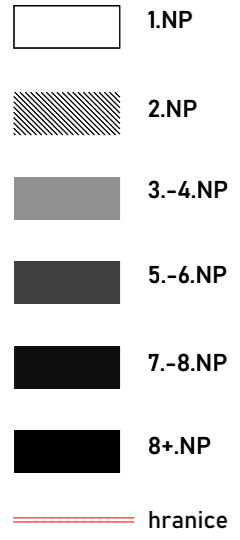

50 m

Analýzy Dejvice

Morfológia

Podlažnosť

Analýzy Dejvice

Morfológia

Tvar Striech

- plochá
- šikmá
- hranice

50 m

Analýzy Dejvice

Morfológia

Bariéry

- primárne
- - - sekundárne
- hranice

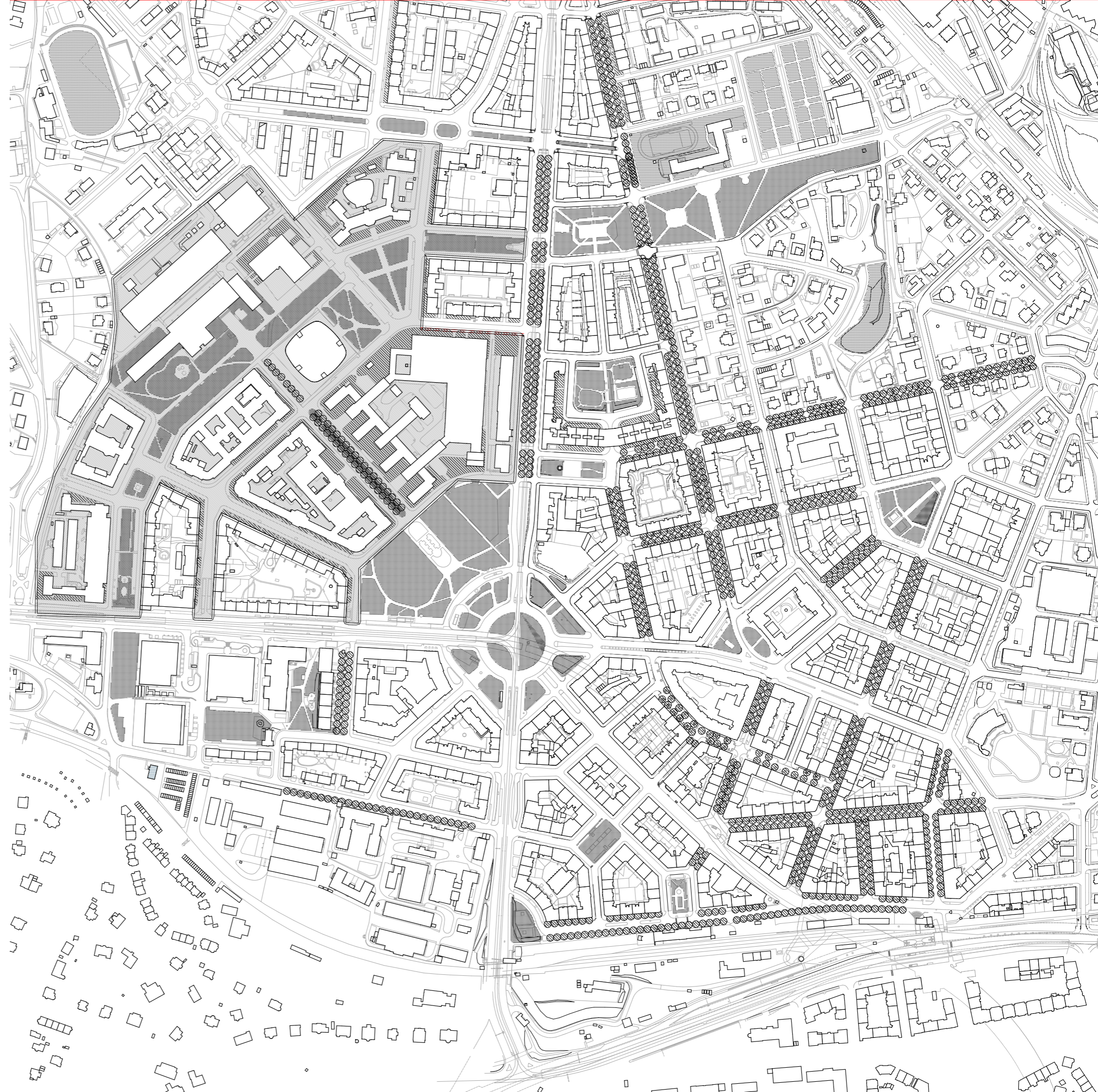
50 m

Analýzy Dejvice

Infraštruktúra

Zeleň

- stromy
- verejná zeleň
- súkromná zeleň

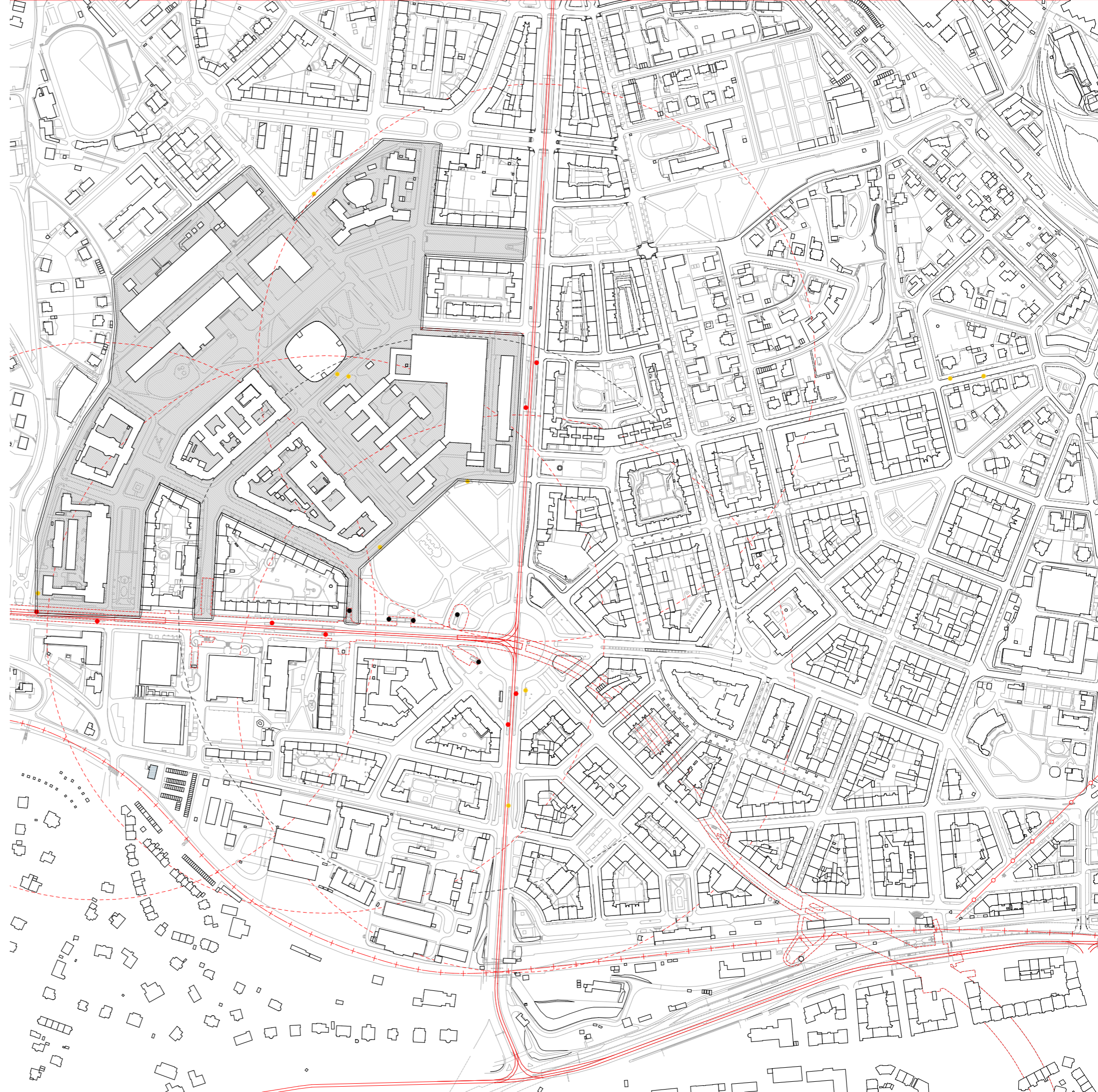
50 m

Analýzy Dejvice

Infraštruktúra

Hromadná doprava

- +—+—+ železnica
- trať električky
- trať električky
- cyklotrasa
- - - - - dochádzková vzdialenosť
- - - - - trasa metra
- autobusová zastávka
- zastávka električky
- vstup metro

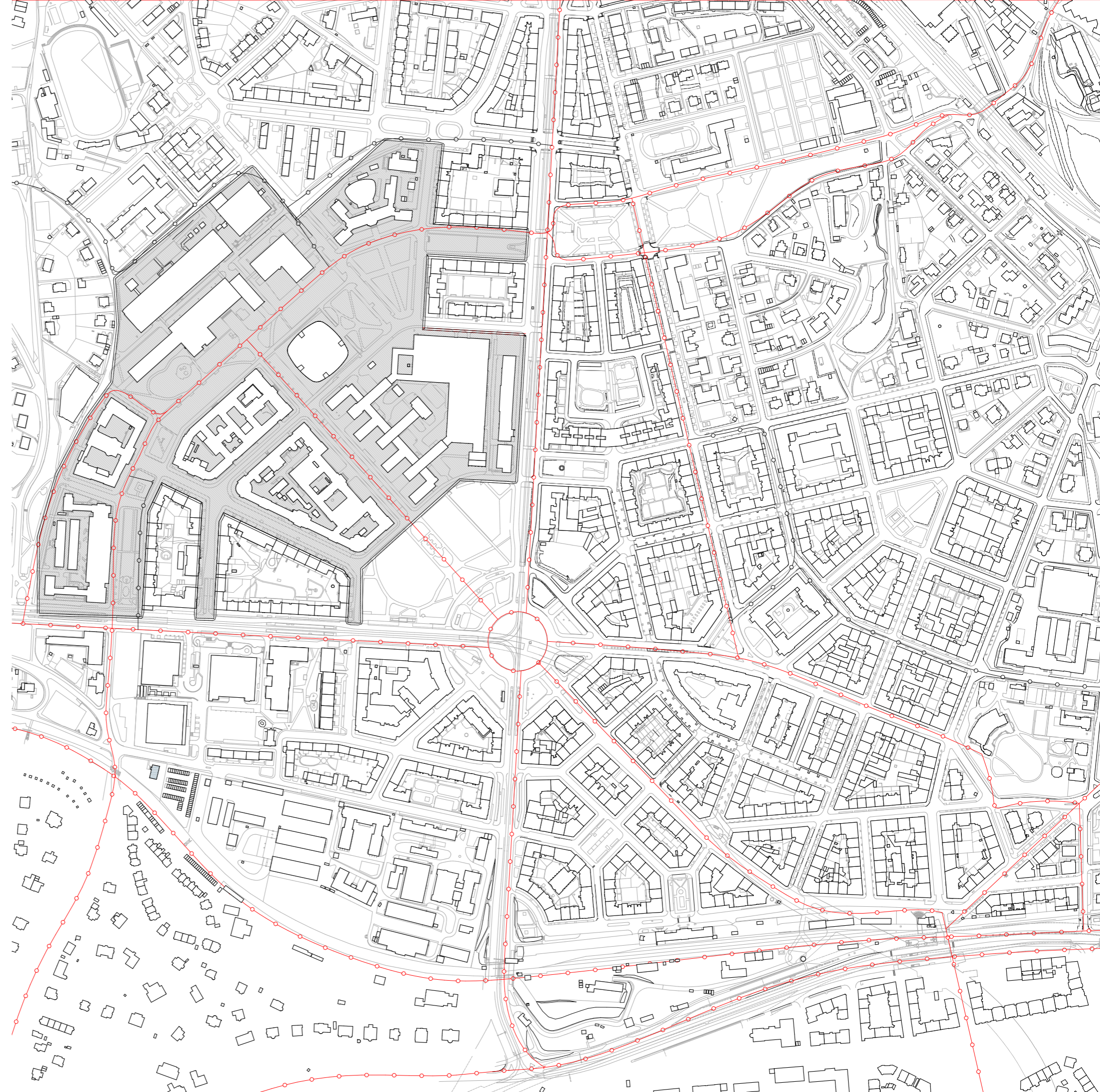

Analýzy Dejvice

Infraštruktúra

Cyklodoprava

- +—+— železnica
- trať električky
- trať električky
- cyklotrasa
- - - - - dochádzková vzdialenosť
- - - - - trasa metra
- autobusová zástávka
- električka zástávka
- vstup metro

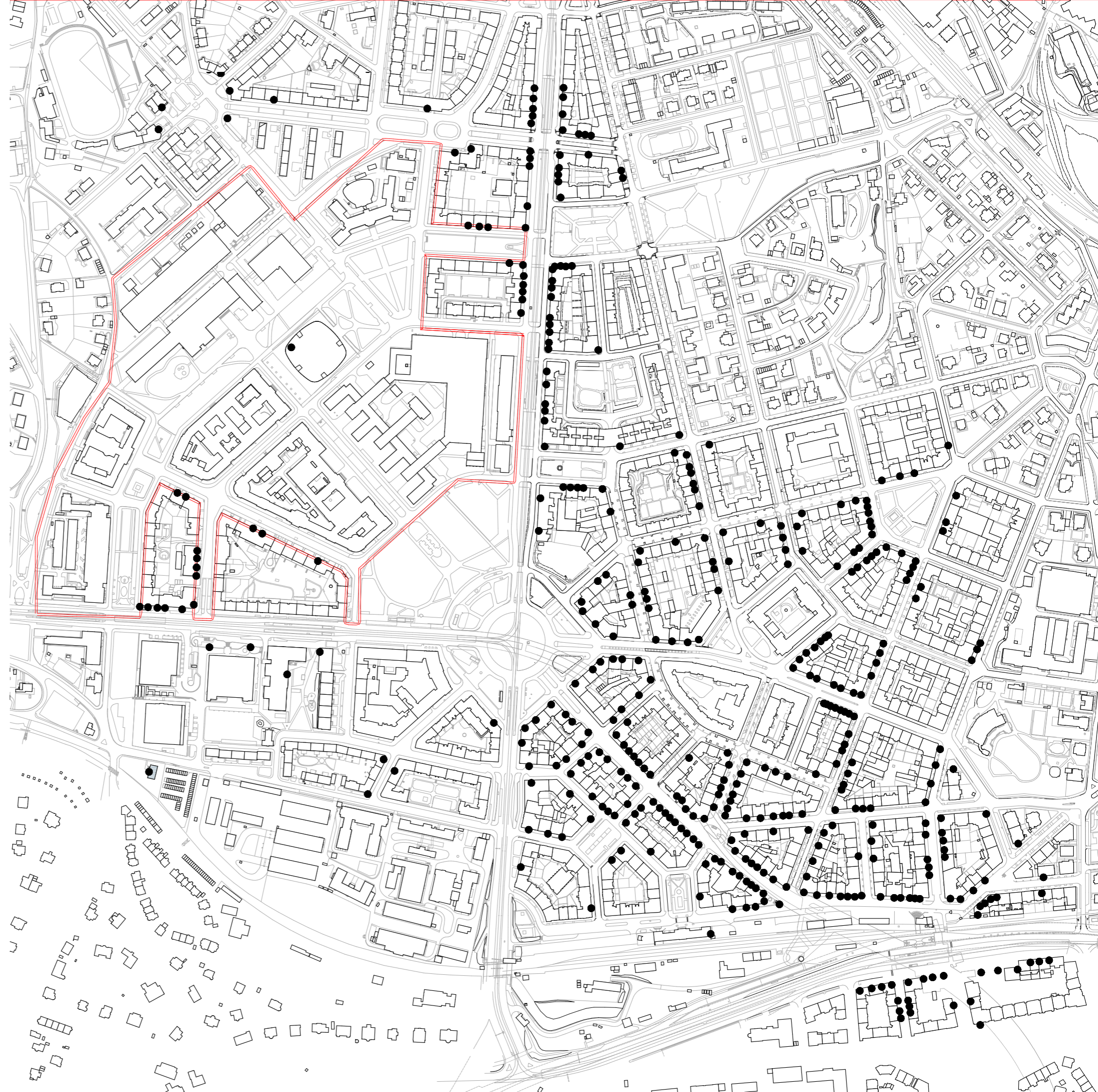
Analýzy Dejvice

Infraštruktúra

Komerčná vybavenosť

● vybavenosť

— hranice

50 m

Analýzy Dejvice

Infraštruktúra

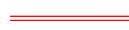
Kultúra

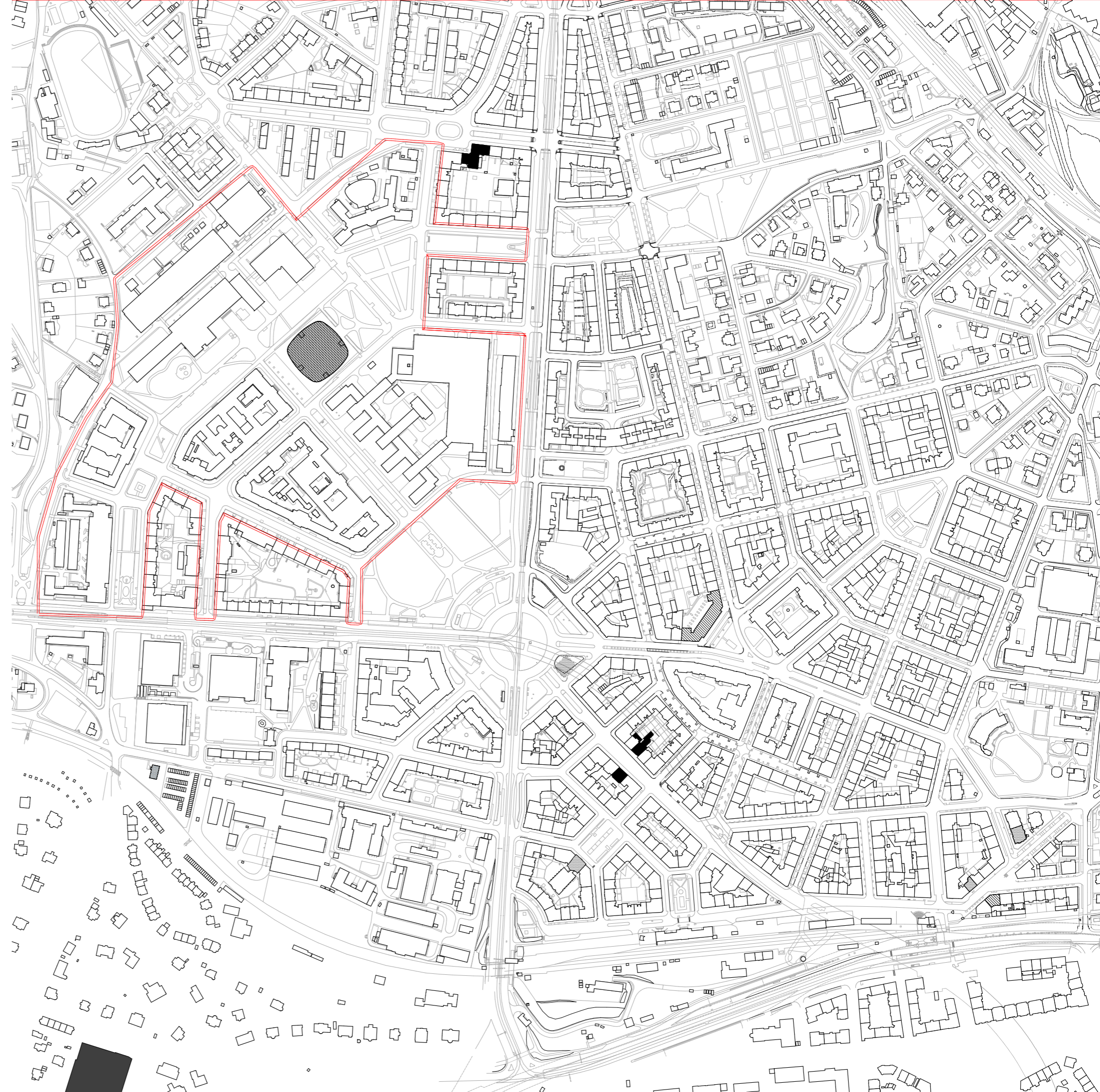
galéria

divadlo

hranice

50 m

Analýzy Dejvice

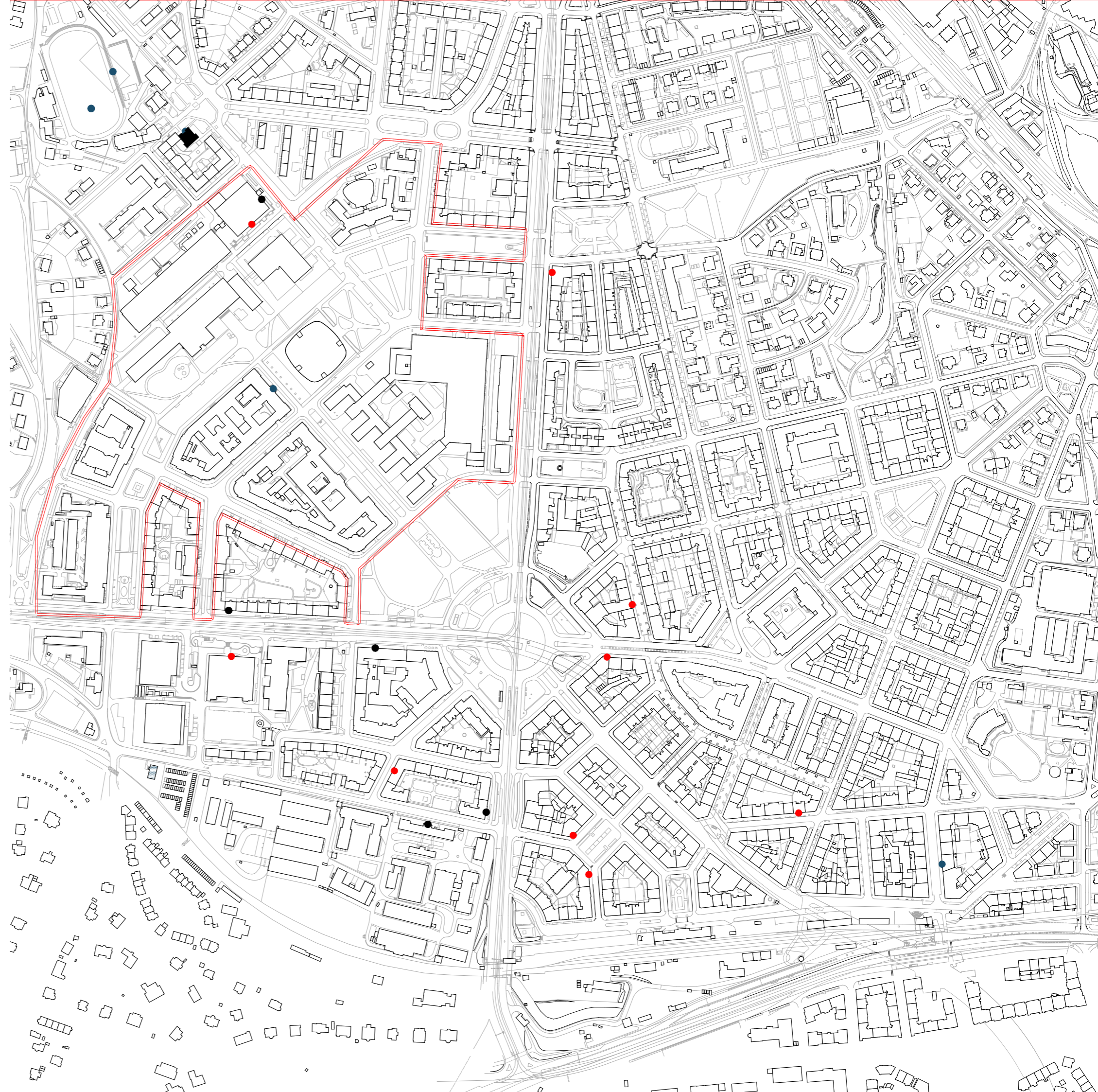
Infrastruktúra

Životospráva

● doktor

● klinika

— hranice

50 m

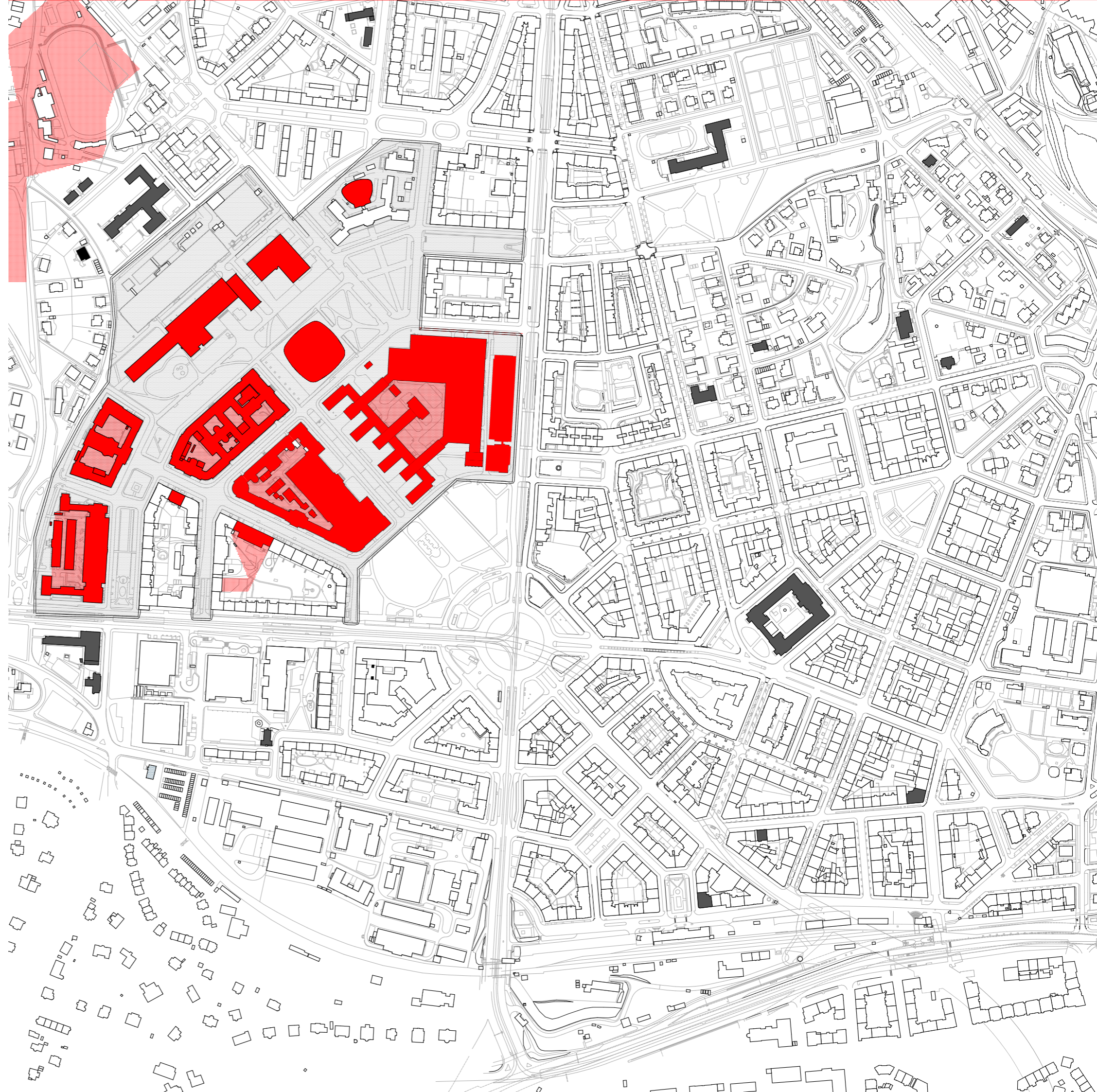
Analýzy Dejvice

Infraštruktúra

Vzdelávanie

vyššie

nižšie

50 m

Analýzy Dejvice

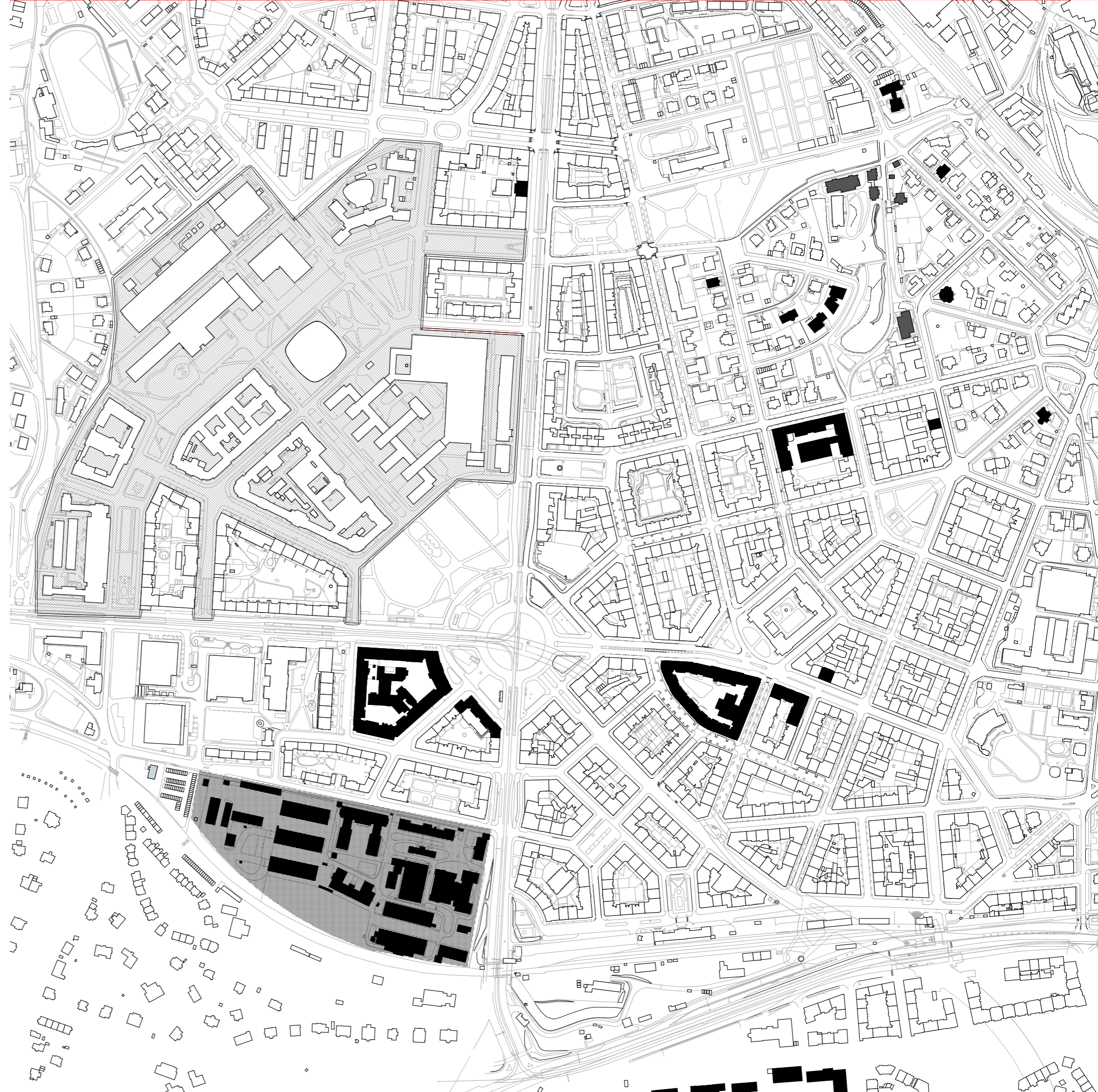
Infraštruktúra

Verejná správa

 ambasáda

 verejné inštitúcie

 hranice

50 m